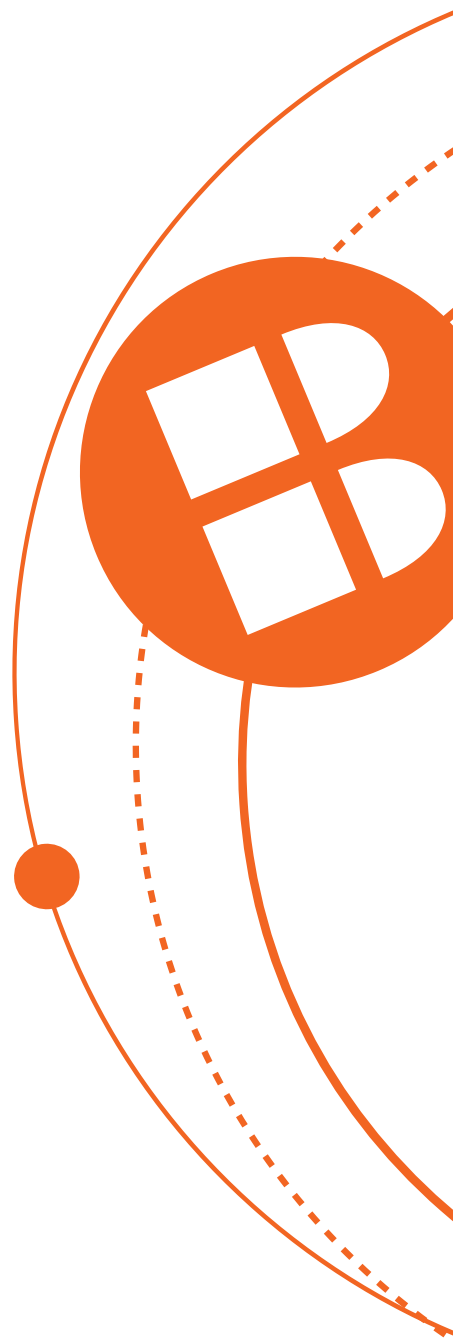

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ

ZA 2024. GODINU

 **HIPOTEKARNA
BANKA**

Vama posvećena

SADRŽAJ

I POSLOVNE AKTIVNOSTI I ORGANIZACIONA STRUKTURA HIPOTEKARNE BANKE	18
II RAZVOJ, FINANSIJSKI POLOŽAJ I REZULTATI POSLOVANJA BANKE	30
III IZLOŽENOST I UPRAVLJANJE RIZICIMA	40
IV NAČINI ZAŠTITE OD RIZIKA	50
V ULAGANJA U CILJU ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE	51
VI PLANIRANI BUDUĆI RAZVOJ	52
VII ISTRAŽIVANJA, RAZVOJ I ULAGANJA U OBRAZOVANJE ZAPOSLENIH	53
VIII OTKUP SOPSTVENIH AKCIJA	53
IX FINANSIJSKI INSTRUMENTI OD ZNAČAJA ZA PROCJENU FINANSIJSKOG POLOŽAJA I USPJEŠNOSTI POSLOVANJA BANKE	53
X MREŽA POSLOVNIH JEDINICA BANKE	54
XI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI I POKAZATELJI	58

1

IZ IZVJEŠTAJA
NEZAVISNOG
REVIZORA

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Akcionarima Hipotekarne banke AD Podgorica

Mišljenje

Izvršili smo reviziju priloženih finansijskih iskaza Hipotekarna banka AD Podgorica (u daljem tekstu: „Banka“), koji obuhvataju bilans stanja na dan 31. decembra 2024. godine, bilans uspjeha, iskaz o ukupnom ostalom rezultatu, iskaz o promjenama na kapitalu i iskaz o novčanim tokovima za godinu koja se završava na taj dan, kao i napomene, koje sadrže pregled osnovnih računovodstvenih politika i ostala objelodanjivanja (u daljem tekstu: „finansijski iskazi“).

Prema našem mišljenju, priloženi finansijski iskazi istinito i objektivno prikazuju, po svim materijalno značajnim pitanjima, finansijsku poziciju Banke na dan 31. decembar 2024. godine, kao i rezultate njenog poslovanja i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Osnove za mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu sa Zakonom o reviziji Crne Gore, Zakonom o računovodstvu Crne Gore i međunarodnim standardima revizije (ISA) primjenjivim u Crnoj Gori. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u odeljku izvještaja koji je naslovljen *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih iskaza*. Nezavisni smo od Banke u skladu sa Kodeksom etike za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA Kodeksom) i etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih iskaza u Crnoj Gori, i ispunili smo naše druge etičke odgovornosti u skladu sa ovim zahtjevima i IESBA Kodeksom.

Smatramo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja koja su bila, po našem profesionalnom rasuđivanju, od najveće važnosti za reviziju finansijskih iskaza tekućeg perioda. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije finansijskih iskaza kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima, i mi ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

Ključno revizijsko pitanje	Odgovarajuća revizijska procedura
Umanjenje vrijednosti datih kredita i potraživanja od klijenata i rezervisanja za vanbilansne stavke	
Na dan 31. decembra 2024. godine, bruto vrijednost datih kredita i potraživanja od klijenata iznosila je EUR 287.059 hiljada (31. decembra 2023.: EUR 266.107 hiljada), dok je ukupan iznos ispravke vrijednosti datih kredita i potraživanja od klijenata iznosio EUR 17.494 hiljada na dan 31. decembra 2024. godine (31. decembra 2023.: EUR 17.696 hiljada).	Na osnovu naše procjene rizika i poznavanja industrije, ispitali smo troškove obezvrjeđenja datih kredita i potraživanja od klijenata i rezervisanja za vanbilansne stavke, i procijenili primjenjenu metodologiju, kao i korišćene pretpostavke, a u skladu sa opisom ključnog revizorskog pitanja.

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA (nastavak)

Ključna revizijska pitanja (nastavak)

Ključno revizijsko pitanje	Odgovarajuća revizijska procedura
Umanjenje vrijednosti datih kredita i potraživanja od klijenata i rezervisanja za vanbilansne stavke Odmjeravanje troškova umanjenja vrijednosti datih kredita i potraživanja i rezervisanja za vanbilansne stavke smatra se ključnim revizorskim pitanjem, s obzirom da određivanje iznosa rezervacija za umanjenje vrijednosti zahtjeva značajnu procjenu od strane rukovodstva koja se odnosi na određivanje trenutka priznavanja umanjenja vrijednosti kao i iznosa umanjenja vrijednosti. Najznačajnija rasudjivanja se odnose na: • Pretpostavke koje se koriste u modelima očekivanog kreditnog gubitka za procjenu kreditnog rizika vezanog za izloženost i očekivane buduće novčane tokove klijenta; • Pravovremena identifikacija izloženosti sa značajnim povećanjem izloženosti kreditnom riziku i kreditnom obezvređenju; • Vrednovanje kolaterala i pretpostavke budućih novčanih tokova na pojedinačno procijenjene izloženosti po kreditima; Rukovodstvo je objelodanilo dodatne informacije o troškovima umanjenja vrijednosti datih kredita i potraživanja od klijenata i rezervisanja za vanbilansne stavke u napomenama 3.8.8, 5.2, 7, 17.2 i 23 uz finansijske iskaze.	Naše testiranje je obuhvatilo sljedeće elemente: • procjena ključnih kontrola nad pretpostavkama koje se koriste u modelima očekivanog kreditnog gubitka za procjenu kreditnog rizika vezanog za izloženost i očekivane buduće novčane tokove klijenta; • detaljno testiranje obračuna parametara rizika, na bazi zvanične metodologije banke koja je predmet ocjene usaglašenosti sa računovodstvenim zahtjevima. Navedeno testiranje podrazumeva i ocjenu pretpostavki modela; • procjena ključnih kontrola i testiranje njihove efikasnosti nad pravovremenom identifikacijom izloženosti sa značajnim povećanjem kreditnog rizika i blagovremenom identifikacijom izloženosti umanjenih vrijednosti kredita; • prikupljanje i detaljno testiranje dokaza na uzorku koji podržavaju odgovarajuće određivanje pretpostavki za troškove obezvređenja kredita i rezervisanja za garancije, uključujući vrednovanje kolaterala i pretpostavke budućih novčanih tokova na pojedinačno procijenjene izloženosti umanjene vrijednosti kredita; • procjena ključnih kretanja portfolija visokog rizika iz prethodnog perioda u odnosu na industrijske standarde i istorijske podatke; • procjena adekvatnosti različitih identifikovanih odluka Rukovodstva koji se tiču pretpostavki vezanih za obračun očekivanih kreditnih gubitaka za individualno procjenjivane kredite, kao i odluka o pristupu procjene očekivanih kreditnih gubitaka za kolektivno procjenjivane kredite, kao i evaluacija primjenjenih metodologija korišćenjem našeg znanja i iskustva u industriji; • procjenu tačnosti i potpunosti objelodanjivanja u finansijskim izvještajima.

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA (nastavak)

Ostale informacije sadržane u godišnjem izvještaju menadžmenta Banke

Ostale informacije se odnose na informacije sadržane u godišnjem izvještaju menadžmenta, ali ne uključuje finansijske izvještaje i izvještaj revizora o njima. Rukovodstvo Banke je odgovorno za pripremu ostalih informacija u skladu sa propisima Crne Gore. Naše mišljenje o finansijskim izvještajima ne obuhvata ostale informacije. U vezi sa revizijom finansijskih izvještaja, naša odgovornost je da pročitamo ostale informacije i time razmotrimo da li su ostale informacije usklađene u svim materijalno značajnim aspektima sa finansijskim izvještajima, sa našim saznanjima stečenim u toku revizije ili se na drugi način čine materijalno pogrešnim. Pored toga, izvršili smo procjenu da li su ostale informacije pripremljene, u svim materijalno značajnim aspektima, u skladu sa Zakonom o računovodstvu Crne Gore, posebno da li su ostale informacije u formalnom smislu u skladu sa zahtjevima i postupcima za pripremu ostalih informacija Zakona o računovodstvu Crne Gore u kontekstu materijalnosti, odnosno da li bi neko nepoštovanje ovih zahtjeva moglo uticati na prosuđivanja donijeta na osnovu ovih ostalih informacija.

Na osnovu sprovedenih procedura, u mjeri u kojoj smo u mogućnosti da ih ocijenimo, izvještavamo da:

1. ostale informacije koje opisuju činjenice koje su takođe prikazane u finansijskim izvještajima su, u svim materijalno značajnim aspektima, u skladu sa finansijskim izvještajima; i
2. ostale informacije su pripremljene u skladu sa zahtjevima Zakona o računovodstvu Crne Gore.

Pored toga, naša odgovornost je da, na osnovu saznanja i razumijevanja Banke stečenih u reviziji, izvijestimo da li ostale informacije sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze. Na osnovu postupaka koje smo izvršili u vezi sa dobijenim ostalim informacijama, nijesmo utvrdili materijalno značajne pogrešne iskaze.

Odgovornost rukovodstva i lica ovlašćenih za upravljanje za finansijske iskaze

Rukovodstvo je odgovorno za sastavljanje i fer prezentaciju ovih finansijskih iskaza u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja, kao i za one interne kontrole koje rukovodstvo smatra neophodnim za pripremu finansijskih iskaza koji ne sadrže pogrešne informacije od materijalnog značaja, nastale usljed prevare ili greške.

Prilikom sastavljanja finansijskih iskaza, rukovodstvo je odgovorno za procjenu sposobnosti Banke da nastavi da posluje u skladu sa načelom stalnosti, objelodanjujući, ukoliko je potrebno, pitanja koja se odnose na stalnost poslovanja i primjenu načela stalnosti poslovanja kao računovodstvene osnove, osim ako rukovodstvo namjerava da likvidira Banku ili da obustavi poslovanje, ili nema drugu realnu mogućnost osim navedene. Lica odgovorna za upravljanje su odgovorna za nadgledanje procesa finansijskog izvještavanja kojeg je ustanovila Banka.

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA (nastavak)

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih iskaza (nastavak)

Naš cilj je sticanje uvjeravanja u razumnoj meri o tome da finansijski iskazi, uzeti u cjelini, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usljed prevare ili greške, i izdavanje izvještaja revizora koji sadrži naše mišljenje.

Uvjeravanje u razumnoj mjeri označava visok nivo uvjeravanja, ali ne predstavlja garanciju da će revizija sprovedena u skladu sa Zakonom o reviziji Crne Gore, Zakonom o računovodstvu Crne Gore i međunarodnim standardima revizije primjenjivim u Crnoj Gori, uvijek otkriti materijalno pogrešne iskaze ako takvi iskazi postoje. Pogrešni iskazi mogu da nastanu usljed prevare ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako je razumno očekivati da će oni, pojedinačno ili zbirno, uticati na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu ovih finansijskih iskaza.

Tokom obavljanja revizije u skladu sa Zakonom o reviziji Crne Gore, Zakonom o računovodstvu Crne Gore i međunarodnim standardima revizije primjenjivim u Crnoj Gori, mi primjenjujemo profesionalno prosuđivanje i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Takođe:

- Vršimo identifikaciju i procjenu rizika od materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim iskazima, nastalih usljed prevare ili greške; osmišljavanje i obavljanje revizijskih postupaka koji su prikladni za te rizike; i pribavljanje dovoljno adekvatnih revizijskih dokaza da obezbijede osnovu za mišljenje revizora. Rizik da neće biti identifikovani materijalno značajni pogrešni iskazi koji su rezultat prevare je veći nego za pogrešne iskaze nastale usljed greške, zato što prevara može da uključi udruživanje, falsifikovanje, namjerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- Stičemo razumijevanje o internim kontrolama koje su relevantne za reviziju radi osmišljavanja revizijskih postupaka koji su prikladni u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti sistema internih kontrola Banke.
- Vršimo ocjenu primjenjenih računovodstvenih politika i u kojoj mjeri su razumne računovodstvene procjene i povezana objelodanjivanja koje je izvršilo rukovodstvo.
- Donosimo zaključak o prikladnosti primjene načela stalnosti poslovanja kao računovodstvene osnove od strane rukovodstva i, na osnovu prikupljenih revizijskih dokaza, da li postoji materijalna neizvjesnost u vezi sa događajima ili uslovima koji mogu da izazovu značajnu sumnju u pogledu sposobnosti Banke da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti. Ako zaključimo da postoji materijalna neizvjesnost, dužni smo da u svom izvještaju skrenemo pažnju na povezana objelodanjivanja u finansijskim iskazima ili, ako takva objelodanjivanja nisu adekvatna, da modifikujemo svoje mišljenje. Naši zaključci se zasnivaju na revizijskim dokazima prikupljenim do datuma izvještaja revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu za posljedicu da imaju da Banka prestane da posluje u skladu sa načelom stalnosti.
- Vršimo procjenu ukupne prezentacije, strukture i sadržaja finansijskih iskaza, uključujući objelodanjivanja, i da li su u finansijskim iskazima prikazane osnovne transakcije i događaji na takav način da se postigne fer prezentacija.

Mi komuniciramo sa licima ovlašćenim za upravljanje u vezi sa, između ostalog, planiranim obimom i vremenom revizije i značajnim nalazima revizije, uključujući i značajne nedostatke u internim kontrolama koje identifikujemo tokom naše revizije. Takođe, obezbeđujemo licima ovlašćenim za upravljanje izjavu da se pridržavamo relevantnih etičkih zahtjeva u vezi sa nezavisnošću i da ćemo im saopštiti sve odnose i ostala pitanja za koja se u razumnoj mjeri može očekivati da se odražavaju na našu nezavisnost, i gdje je to primjenjivo, odgovarajuće mjere zaštite.

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA (nastavak)

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih iskaza (nastavak)

Od pitanja saopštenih licima ovlašćenim za upravljanje, određujemo ona pitanja koja su bila od najvećeg značaja u reviziji finansijskih iskaza tekućeg perioda i shodno tome, predstavljaju ključna pitanja revizije. Mi opisujemo ova pitanja u našem izvještaju revizora, osim ukoliko zakon ili regulativa isključuje javno objelodanjivanje o tom pitanju ili kada, u izuzetno rijetkim okolnostima, utvrdimo da pitanje ne treba da bude uključeno u izvještaj revizora, zato što je razumno očekivati da negativne posljedice budu veće nego koristi od takve komunikacije.

Partner u angažovanju na reviziji na osnovu kog je sastavljen ovaj izveštaj nezavisnog revizora je Đorđe Dimić.

Crowe MNE d.o.o. Podgorica

16. april 2025. godine

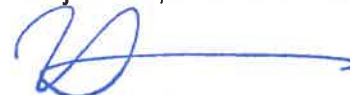

Đorđe Dimić, Ovlašćeni revizor

Pero Đuričković, Ovlašćeni revizor

Marija Dašić, Ovlašćeni revizor

Vladimir Kavarić, Ovlašćeno lice

BILANS USPJEHA

U periodu od 1. januara do 31. decembra 2024. godine

(Iznosi u hiljadama EUR)

	<u>Napomene</u>	<u>2024.</u>	<u>2023.</u>
Prihodi od kamata	3.1, 6	32.150	24.383
Prihodi od kamata na obezvrjeđene plasmane		790	903
Rashodi od kamata	3.1, 6	(2.096)	(2.169)
NETO PRIHODI OD KAMATA		30.844	23.117
Prihodi od naknada i provizija	3.2, 9	32.226	28.998
Rashodi naknada i provizija	3.2, 9	(18.670)	(17.334)
NETO PRIHODI OD NAKNADA		13.556	11.664
Neto dobitak / gubitak usled prestanka priznavanja finansijske instrumenata koji se ne vrednuju po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		(171)	(41)
Neto dobitak/gubitak po osnovu finansijskih instrumenata koji se drže radi trgovanja	3.3.	2.521	901
Neto dobiti od kursnih razlika	3.4.	1.271	1.244
Neto dobitak/gubitak po osnovu prestanka priznavanja ostale imovine		208	273
Ostali prihodi	14	171	135
Troškovi zaposlenih	10	(8.636)	(7.040)
Troškovi amortizacije	12	(2.979)	(2.572)
Opšti i administrativni troškovi	11	(12.596)	(9.310)
Neto prihodi/rashodi po osnovu obezvređenja finansijskih instrumenata koji se ne vrednuju po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	3.8, 7	(1.993)	(3.561)
Troškovi rezervisanja	3.14, 8	64	(148)
Ostali rashodi	13	(144)	(129)
OPERATIVNI PROFIT		22.116	14.533
Porez na dobit	3.6, 15	(3.655)	(2.276)
NETO PROFIT		18.461	12.257
Zarada po akciji	31	1,8	1,2

Ovi finansijski iskazi su odobreni od strane Upravnog odbora Hipotekarne banke A.D., Podgorica, 25. februara 2025. godine u Podgorici.

Odobreno od strane i potpisano u ime Hipotekarne banke A.D., Podgorica:

Esad Zaimović
Predsjednik Upravnog odbora

Ana Golubović
Članica Upravnog odbora

Jelena Vuletić
Članica Upravnog odbora

Nikola Špadijer
Član Upravnog odbora

Nataša Lakić
Članica Upravnog odbora

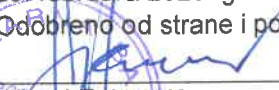
IZVJEŠTAJ O UKUPNOM OSTALOM REZULTATU
U periodu od 1. januara do 31. decembra 2024. godine

(U hiljadama EUR)

	<u>2024.</u>	<u>2023.</u>
Neto profit	<u>18.461</u>	<u>12.257</u>
Ukupni ostali rezultat		
Efekti promjene vrijednosti hartija od vrijednosti koje se vrednuju po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	475	492
Aktuarski dobici od dugoročnih benefita zaposlenima	(17)	6
Porez na prihod po osnovu stavki ukupnog ostalog rezultata	<u>(55)</u>	<u>(53)</u>
Ukupan ostali rezultat za tekuću godinu	<u>403</u>	<u>445</u>
UKUPAN OSTALI REZULTAT	<u>18.864</u>	<u>12.702</u>

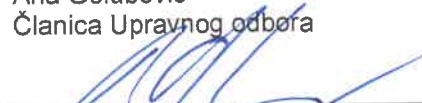
Ovi finansijski iskazi su odobreni od strane Upravnog odbora Hipotekarne banke A.D., Podgorica, 25. februara 2025. godine u Podgorici.

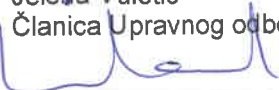
Odobreno od strane i potpisano u ime Hipotekarne banke A.D., Podgorica:

 Esad Zaimović
 Predsjednik Upravnog odbora

 Ana Golubović
 Članica Upravnog odbora

 Jelena Vuletić
 Članica Upravnog odbora

 Nikola Špadijer
 Član Upravnog odbora

 Nataša Lakić
 Članica Upravnog odbora

BILANS STANJA

Na dan 31. decembra 2024. godine

(U hiljadama EUR)

	Napomene	31. decembra 2024.	31. decembra 2023.
SREDSTVA			
Novčana sredstva i računi depozita kod centralnih banaka	3.7, 16	274.038	224.223
Finansijska sredstva po amortizovanoj vrijednosti		792.966	674.299
Kredit i potraživanja od banaka	3.8, 17.1	118.561	77.265
Kredit i potraživanja od klijenata	3.8, 17.2	269.565	248.411
Hartije od vrijednosti	17.3	401.517	345.861
Ostala finansijska sredstva		3.323	2.762
Finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		6.817	6.368
Hartije od vrijednosti	18	6.817	6.368
Nekretnine, postrojenja i oprema	3.5, 3.10, 19	10.403	9.129
Nematerijalna sredstva	3.10, 20	2.770	2.306
Odložena poreska sredstva	15c	22	43
Ostala sredstva	21	4.785	5.037
UKUPNA SREDSTVA		1.091.801	921.405
OBAVEZE			
Finansijske obaveze koje se iskazuju po amortizovanoj vrijednosti		952.501	803.438
Depoziti banaka i centralnih banaka	22.1	36.195	2.415
Depoziti klijenata	22.2	897.102	788.852
Kredit banaka i centralnih banaka		4.500	-
Kredit klijenata koji nijesu banke	22.3	14.257	11.928
Ostale finansijske obaveze		447	243
Rezerve	23	1.542	924
Tekuće poreske obaveze		3.507	2.233
Odložene poreske obaveze	15c	72	15
Ostale obaveze	3.5, 24	26.917	26.381
Subordinisani dug	26	13.271	13.261
UKUPNE OBAVEZE		997.810	846.252
KAPITAL			
Akcijski kapital	25	52.362	52.362
Neraspoređena dobit		22.614	10.383
Dobit/gubitak tekuće godine		18.461	12.257
Ostale rezerve		554	151
UKUPAN KAPITAL	3.11.	93.991	75.153
UKUPNI KAPITAL I OBAVEZE		1.091.801	921.405
VANBILANSNA EVIDENCIJA	28	1.087.319	957.066

Ovi finansijski iskazi su odobreni od strane Upravnog odbora Hipotekarne banke A.D., Podgorica, 25. februara 2025. godine u Podgorici.

Odobreno od strane i potpisano u ime Hipotekarne banke A.D., Podgorica:

Esad Zaimović
Predsjednik Upravnog odbora

Ana Golubović
Članica Upravnog odbora

Jelena Vuletić
Članica Upravnog odbora

Nikola Špadijer
Član Upravnog odbora

Nataša Lakić
Članica Upravnog odbora

HIPOTEKARNA BANKA A.D., PODGORICA

ISKAZ O PROMJENAMA NA KAPITALU
U periodu od 1. januara do 31. decembra 2024. godine

U hiljadama EUR	Aksijski kapital	Emisiona premija	Neraspoređena dobit	Ostale rezerve	Ukupno
Stanje, 1. januara 2023. godine	52.362	-	10.383	(294)	62.451
Efekat svođenja finansijskih sredstava po fer vrijednosti kroz ukupni ostali rezultat	-	-	-	439	439
Dobit tekuće godine	-	-	12.257	-	12.257
Aktuarski dobici/gubici, neto	-	-	-	6	6
Stanje, 31. decembra 2023. godine	52.362	-	22.640	151	75.153
Stanje, 1. januara 2024. godine	52.362	-	22.640	151	75.153
Efekat svođenja finansijskih sredstava po fer vrijednosti kroz ukupni ostali rezultat	-	-	-	418	418
Drugi uticaj hartija od vrijednosti na kapital	-	-	(26)	-	(26)
Dobit tekuće godine	-	-	18.461	-	18.461
Aktuarski dobici/gubici, neto	-	-	-	(15)	(15)
Stanje, 31. decembra 2024. godine	52.362	-	41.075	554	93.991

Ovi finansijski iskazi su odobreni od strane Upravnog odbora Hipotekarne banke A.D., Podgorica, 25. februara 2025. godine u Podgorici.

Odobreno od strane i potpisano u ime Hipotekarne banke A.D., Podgorica:

Esad Zamović
 Predsjednik Upravnog odbora

Ana Golubović
 Članica Upravnog odbora

Jelena Vuletić
 Članica Upravnog odbora

Nikola Špadijer
 Član Upravnog odbora

Nataša Lakić
 Članica Upravnog odbora

HIPOTEKARNA BANKA A.D., PODGORICA

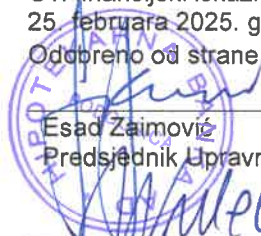
ISKAZ O TOKOVIMA GOTOVINE
U periodu od 01.01.2024. do 31.12.2024.

U hiljadama EUR

	2024.	2023.
Tokovi gotovine iz poslovnih aktivnosti		
Prilivi po osnovu kamata i slični prihodi	32.681	24.565
Odlivi po osnovu kamata i slični odlivi	(1.580)	(2.040)
Prilivi po osnovu naknada i provizija	32.226	28.997
Odlivi po osnovu naknada i provizija	(18.670)	(17.334)
Odlivi po osnovu zarada zaposlenih i troškova za dobavljače	(39.659)	(33.099)
Povećanje/smanjenje kredita i ostale aktive	(21.169)	(16.102)
Prilivi/odlivi po osnovu depozita i ostalih obaveza	142.429	87.757
Plaćeni porezi	(3.184)	(2.069)
Ostali odlivi	(66.659)	(107.608)
Neto prilivi/odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	56.415	(36.933)
Gotovinski tokovi iz aktivnosti investiranja		
Kupovina nekretnina i opreme	(2.331)	(1.885)
Kupovina nematerijalnih ulaganja	(1.036)	(795)
Državni zapisi	30.000	(20.358)
Prilivi od prodaje materijalne i dugotrajne imovine	42	13
Neto prilivi/odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja	26.675	(23.025)
Tokovi gotovine iz finansijskih aktivnosti		
Povećanje pozajmljenih sredstava	6.831	(3.835)
Neto prilivi/odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	6.831	(3.835)
Efekat kursnih razlika na gotovinu i gotovinske ekvivalente	1.270	1.245
Neto povećanje/smanjenje gotovine i gotovinskih ekvivalenata	91.191	(62.548)
Gotovina i gotovinski ekvivalenti na početku perioda	290.193	352.741
Gotovina i gotovinski ekvivalenti na kraju perioda	381.384	290.193

Ovi finansijski iskazi su odobreni od strane Upravnog odbora Hipotekarne banke A.D., Podgorica, 25. februara 2025. godine u Podgorici.

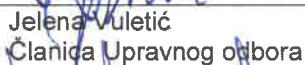
Odobreno od strane i potpisano u ime Hipotekarne banke A.D., Podgorica:

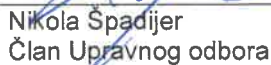
Esad Zaimović
 Predsjednik Upravnog odbora

Ana Golubović
 Članica Upravnog odbora

Jelena Vuletić
 Članica Upravnog odbora

Nikola Špadijer
 Član Upravnog odbora

Nataša Lakić
 Članica Upravnog odbora

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

1. OSNIVANJE I POSLOVANJE BANKE

Hipotekarna banka AD, Podgorica (u daljem tekstu „Banka“) je od 1991. godine registrovana kao akcionarsko društvo i registrovana je u Centralnom registru Privrednog suda pod registracionim brojem 4-0004632. Banka je kod Komisije za tržište kapitala upisana u Registar emitenata hartija od vrijednosti pod brojem 3 (Rješenje broj 02/3-1/2-01). Od Centralne banke Crne Gore, Rješenjem broj 0101-75/1-2002 od 18. decembra 2002. godine, Banka je dobila odobrenje za rad.

U skladu sa Zakonom o kreditnim institucijama, Ugovorom o osnivanju, Statutom i Rješenjem Centralne banke Crne Gore, Banka obavlja poslove primanja novčanih depozita i odobravanja kredita za sopstveni račun.

Pored poslova iz prethodnog stava, Banka pruža osnovne i dodatne finansijske usluge.

Osnovnim finansijskim uslugama, smatraju se:

- primanje depozita ili drugih povratnih sredstava;
- odobravanje kredita, uključujući potrošačke kredite, hipotekarne kredite i zajmove za finansiranje komercijalnih poslova, otkup potraživanja sa ili bez regresa (faktoring), uključujući izvozno finansiranje na bazi otkupa sa diskontom i bez regresa dugoročnih nedospjelih potraživanja obezbjeđenih finansijskim instrumentima (forfeting);
- finansijski lizing;
- pružanje platnih usluga u skladu sa posebnim zakonom;
- izdavanje garancija ili drugih jemstava;
- trgovanje za svoj račun ili za račun klijenta:
- instrumentima tržišta novca (čekovima, mjenicama, certifikatima o depozitu),
- prenosivim hartijama od vrijednosti,
- stranim sredstvima plaćanja, uključujući mjenjačke poslove,
- finansijskim fjučersima i opcijama,
- valutnim i kamatnim instrumentima;
- usluge neposredno povezane sa poslovima kreditiranja, kao što su: prikupljanje podataka, izrada analiza i davanje informacija o kreditnoj sposobnosti pravnih lica i preduzetnika;
- izdavanje drugih instrumenata plaćanja i upravljanje tim instrumentima, ako se pružanje tih usluga ne smatra pružanjem usluga, a u skladu sa zakonom;
- iznajmljivanje sefova;
- posredovanje pri zaključivanju poslova na novčanom tržištu;
- učestvovanje u emitovanju finansijskih instrumenata i pružanje usluga vezanih za emitovanje finansijskih instrumenata, u skladu sa propisima kojima se uređuje tržište kapitala;
- upravljanje imovinom klijenata i savjetovanje u vezi sa upravljanjem tom imovinom;
- kastodi usluge, u skladu sa propisima kojima se uređuje tržište kapitala;
- savjetovanje pravnih lica u vezi sa strukturom kapitala, poslovnom strategijom i sličnim pitanjima i pružanje usluga koje se odnose na statusne promjene, sticanje akcija i udjela u drugim društvima;
- izdavanje elektronskog novca;
- investicione i pomoćne usluge i aktivnosti u skladu sa zakonom kojim se uređuje tržište kapitala, a koje ne predstavljaju već definisane usluge u prethodnim alinejama.

Dodatnim finansijskim uslugama, smatraju se:

- poslovi zastupanja i posredovanja u osiguranju, u skladu sa zakonom kojim se uređuje osiguranje;
- pružanje usluga upravljanja platnim sistemima, u skladu sa zakonom kojim se uređuje platni promet;
- druge usluge koje kreditna institucija može da pruža u skladu sa odredbama zakona;
- trgovanje zlatom;
- usluge dostavljanja podataka u skladu sa propisima kojima se uređuje tržište kapitala;
- druge usluge ili poslovi koji s obzirom na način pružanja i rizik kome je Banka izložena, imaju slične karakteristike kao i osnovne finansijske usluge.

Banka može, uz prethodno odobrenje Centralne banke Crne Gore, obavljati i druge poslove, u skladu sa zakonom.

I POSLOVNE AKTIVNOSTI I ORGANIZACIONA STRUKTURA HIPOTEKARNE BANKE

O BANCI

Hipotekarna banka AD Podgorica ("Banka") pruža najširi opseg bankarskih i finansijskih proizvoda i usluga pravnim i fizičkim licima u Crnoj Gori, u skladu sa izdatim dozvolama nadležnih institucija.

Uslovi za osnivanje i poslovanje banaka u Crnoj Gori su regulisani Zakonom o kreditnim institucijama i Zakonom o privrednim društvima, kao i podzakonskim aktima Centralne banke Crne Gore („CBCG“).

Pružanje usluga na tržištu hartija od vrijednosti, koje Banka obavlja, uređeno je Zakonom o tržištu kapitala i podzakonskim aktima, Komisije za tržište kapitala. Banka obavlja i poslove platnog prometa, koji su uređeni Zakonom o platnom prometu, uključujući i pripadajuće podzakonske akte CBCG.

Banka obavlja i poslove zastupanja u osiguranju, koji su uređeni Zakonom o osiguranju i relevantnim podzakonskim aktom Agencije za nadzor osiguranja.

Banka podliježe kontroli i nadzoru CBCG, Komisije za tržište kapitala i Agencije za nadzor osiguranja.

Na 31.12.2024. godine, ukupan broj zaposlenih, radno angažovanih, u Banci je 283 (243 zaposlenih Banke i 40 ustupljenih), od čega su: 2 doktora nauka (0,72%), 13 magistara (4,59%), 140 sa visokom stručnom spremom (49,47%), 63 sa zvanjem bečelora (22,26%), 13 sa višom stručnom spremom (4,59%) i 52 sa srednjom stručnom spremom (18,37%).

KORPORATIVNO UPRAVLJANJE I PRAVILA KORPORATIVNOG UPRAVLJANJA

Organi Banke su:

- » skupština akcionara;
- » nadzorni odbor; i
- » upravni odbor

Skupština akcionara

Skupština akcionara je najviši organ Banke.

Skupštinu akcionara Banke čine njeni akcionari, čije interese mogu zastupati i ovlašćeni punomoćnici.

U skladu sa članom 15b Zakona o preuzimanju akcionarskih društava:

1) Struktura kapitala Banke:

- » Akcijski kapital Banke iznosi 52.361.965, 61 EUR, a čini ga 10.241.148 komada običnih akcija koje glase na ime;

- » Nominalna vrijednost jedne akcije iznosi 5,1129 EUR;
- » Akcije su dematerijalizovane, neograničeno prenosive i glase na ime. Izvod iz registra kod Centralnog depozitarnog klirinškog društva AD Podgorica je jedini dokaz o vlasništvu nad akcijama;
- » Akcionar Banke, koji je vlasnik običnih akcija, ima slijedeća prava:
 1. pravo da prisustvuje sjedici skupštine akcionara,
 2. pravo upravljanja srazmjerno učešću u kapitalu ove klase akcija,
 3. pravo raspolaganja akcijama, saglasno pozitivnim propisima,
 4. pravo preče kupovine akcija novih emisija,
 5. pravo na besplatne akcije u slučaju povećanja akcijskog kapitala iz sredstava Banke, srazmjerno svom ulogu,
 6. pravo na dividendu, nakon raspodjele vlasnicima povlašćenih akcija, kada Skupština akcionara Banke odluči da se dividenda isplaćuje,
 7. pravo dostave, na lični zahtjev, kopije bilansa stanja i bilansa uspijeha, kao i izvještaja spoljnog revizora,
 8. pravo uvida, trideset dana prije održavanja Skupštine akcionara, kao i na samoj Skupštini, u finansijske izvještaje uključujući i izvještaje spoljnog revizora,
 9. pravo na srazmjeran dio imovine u slučaju likvidacije Banke i druga prava, saglasno pozitivnim propisima.

2) Ne postoje ograničenja prenosa akcija odnosno hartija od vrijednosti;

3) Značajno direktno i indirektno učešće u kapitalu (14 najvećih akcionara):

Akcionari	broj akcija	% od kapitala
CERERE SPA - TRST, ITALIJA	1.793.078	17.51%
GORGONI PAOLO	1.455.154	14.21%
GORGONI MARIO	1.379,584	13,47%
TODOROVIC MILJAN	663.398	6.48%
MONTINARI SIGILFREDO	503.973	4.92%
MONTINARI ANDREA	503.646	4.92%
MONTINARI DARIO	503.973	4.92%
MONTINARI PIERO	503.646	4.92%
GENMONT DOO TIVAT	401.840	3.92%
CERFIN DOO	396.070	3.87%
BALANCE AK DOO TIVAT	329.190	3.21%
KRUGGER DOO PODGORICA	276,511	2.70%
IBIS SRL	248.568	2.43%
TODOROVIC MILJAN NIKOLA	91.603	0.89%

4) Ne postoje hartije od vrijednosti koje daju posebna kontrolna prava;

5) Na sticanje akcija od strane zaposlenih, primjenjuju se pozitivni zakonski i drugi propisi;

6) Ne postoje ograničenja prava glasa, kao što su, ograničenja prava glasa vlasnika određenog procenta hartija od vrijednosti ili određenog broja akcija, rokovima za ostvarivanje prava glasa i sl.;

- 7) Ne postoji sporazum između akcionara sa kojima je emitent upoznat i koja mogu imati za posljedicu ograničenja prenosa hartije od vrijednosti i/ ili glasačkih prava;
- 8) Način imenovanja i razrješenja članova Upravnog odbora definisan je pozitivnim zakonskim i drugim propisima;
- 9) Ovlašćenja članova Upravnog odbora, definisana su pozitivnim zakonskim i drugim propisima;
- 10) Ne postoje značajni sporazumi u kojima je emitent ugovorna strana i koji proizvode pravno dejstvo, mijenjaju se ili okončavaju nakon preuzimanja emitenta po sprovođenju javne ponude za preuzimanje i njihovim pravnim dejstvima, osim ako su sporazumi po svojoj prirodi takvi da bi njihovo objavljivanje imalo značajne štetne posljedice po emitenta, pod uslovom da emitent nije izričito obavezan da objavi te podatke u skladu sa zakonom;
- 11) Članovi Upravnog odbora i pojedini direktori organizacionih dijelova Banke, imaju ugovorne klauzule u kojima se ugovara plaćanje nadoknade prestanka mandata, u visini od 6 (šest) do 18 (osamnaest) mjesečnih neto zarada.

Organi upravljanja Bankom su: a) Nadzorni odbor i b) Upravni odbor.

Nadzorni odbor

Nadzorni odbor je organ upravljanja Bankom koji obavlja funkciju nadzora nad poslovanjem Banke čije su nadležnosti utvrđene Zakonom o kreditnim institucijama, Zakonom o privrednim društvima i Statutom Banke.

Članove Nadzornog odbora bira i imenuje Skupština akcionara Banke.

Struktura Nadzornog odbora i njegovih tijela:

Nadzorni odbor Banke:

- Sigilfredo Montinari, predsjednik
- Miljan Todorović, član
- Miljan Nikola Todorović, član
- Antonio Moniaci, član
- Mato Njavro, član

Tijela Nadzornog odbora:

Odbor za rizike:	Odbor za primanja:	Odbor za imenovanja:
» Antonio Moniaci, predsjednik	» Miljan Todorović, predsjednik	» Sigilfredo Montinari, predsjednik
» Sigilfredo Montinari, član	» Antonio Moniaci, član	» Antonio Moniaci, član
» Mato Njavro, član	» Mato Njavro, član	» Mato Njavro, član

Pored navedenih tijela Nadzornog odbora, Nadzorni odbor imenuje i razrješava Revizorski odbor koji ima 3 (tri) člana.

Članovi Revizorskog odbora:

- Draško Popović, predsjednik
- Vedrana Cicvarić, član
- Goran Knežević, član

Tokom 2024. godine, Nadzorni odbor Banke je odlučivao o pitanjima iz svoje nadležnosti, u kontinuitetu nadzirao poslovanje Banke, te periodično razmatrao izvještaje o finansijskom stanju, poslovanju i rizicima. Takođe, redovno su razmatrani izvještaji stalnih tijela i kontrolnih funkcija.

Nadzorni odbor Banke je razmatrao i izvještaje o obavljenim kontrolama CBCG, te je pratio realizaciju mjera i preporuka koje se tiču unapređenja poslovanja.

Upravni odbor

Upravni odbor je organ upravljanja Bankom koji obavlja izvršnu funkciju i odgovoran je za upravljanje Bankom na dnevnoj osnovi i njeno zastupanje čije su nadležnosti utvrđene Zakonom o kreditnim institucijama, Zakonom o privrednim društvima, podzakonskim aktima i Statutom Banke.

Članove Upravnog odbora bira i imenuje Nadzorni odbor Banke.

Upravni odbor Banke:

- Esad Zaimović, predsjednik
- Ana Golubović, član
- Jelena Vuletić, član
- Nikola Špadijer, član
- Nataša Lakić, član

Upravni odbor Banke održava sjednice, po potrebi, a najmanje jednom mjesečno. Tokom 2024. godine, Upravni odbor Banke je održao 33 sjednice, na kojima je odlučivao o pitanjima iz svoje nadležnosti.

Upravni odbor vodi poslove Banke i vrši nadzor nad radom zaposlenih u Banci, na dnevnoj osnovi.

Upravni odbor Banke obezbjeđuje da Banka posluje u skladu sa propisima kojima se uređuje poslovanje Banke, te da uspostavi i sprovodi pouzdan sistem upravljanja Bankom u skladu sa Zakonom o kreditnim institucijama. Upravni odbor Banke periodično, a najmanje jednom godišnje, preispituje efikasnost sistema upravljanja Bankom, uključujući primjerenost postupaka i efikasnost kontrolnih funkcija, i o zaključcima obavještava nadzorni odbor, te preduzima adekvatne mjere za otklanjanje utvrđenih nedostataka.

Upravni odbor Banke je razmatrao i izvještaje o obavljenim kontrolama CBCG, kao i izvještaje drugih nadzornih institucija.

PRAVILA KORPORATIVNOG UPRAVLJANJA

Banka je uspostavila korporativno upravljanje u skladu sa zakonskom regulativom, propisima CBCG i najboljom praksom.

Umjesto tzv. monističkog (jednolinijskog) modela, po kojem postoji jedan organ koji ostvaruje funkciju nadzora i upravljanja (odbor direktora), Banka je uspostavila organizacionu strukturu u skladu sa odredbama Zakona o kreditnim institucijama, kojim je razvijen dualistički (dvolinijski) model upravljanja po kojem funkciju nadzora vrši nadzorni odbor, a funkciju upravljanja upravni odbor kreditne institucije, čime su jasnije razgraničene funkcije upravljanja i nadzora a upravljanje kreditnim institucijama obezbjeđuje na dnevnoj osnovi.

Cilj uspostavljenog korporativnog upravljanja je obezbjeđivanje transparentne organizacione strukture i podjele dužnosti i odgovornosti korporativnih organa i njihovih tijela, ostvarivanje efektivnog nadzora, funkcionisanje i kontrolnih funkcija, sa naglaskom na upravljanje rizicima, zaštitu imovine i reputacije Banke..

Skupština akcionara Banke

Akcionari Banke ostvaruju svoja prava na Skupštini akcionara Banke. Skupština akcionara Banke odlučuje o pitanjima koja su propisana Zakonom o kreditnim institucijama, Zakonom o privrednim društvima i Statutom Banke.

Nadzorni odbor Banke saziva Skupštinu akcionara, a pravo sazivanja imaju i akcionari sa najmanje 5% učešća u akcionarskom kapitalu Banke, saglasno Zakonu o privrednim društvima i Statutu Banke.

Sazivanje Skupštine akcionara Banke, postupanje na Skupštini, kvorum, donošenje odluka i druga pitanja od značaja za rad Skupštine akcionara, utvrđuju se Zakonom o privrednim društvima, Statutom i internim aktima Banke.

Nadzorni i Upravni odbor

Obaveze i odgovornosti članova Nadzornog i Upravnog odbora Banke utvrđeni su Zakonom o kreditnim institucijama, Zakonom o privrednim društvima i Statutom Banke.

Postupak imenovanja i razrješenja, odnosno opoziva članova Nadzornog odnosno Upravnog odbora Banke utvrđeni su Zakonom o kreditnim institucijama, Zakonom o privrednim društvima i Statutom Banke.

Nadzorni odbor

Nadzorni odbor je organ upravljanja Bankom koji obavlja funkciju nadzora nad poslovanjem Banke čije su nadležnosti utvrđene Zakonom o kreditnim institucijama, Zakonom o privrednim društvima i Statutom Banke.

Članove Nadzornog odbora Banke bira Skupština akcionara, uz prethodno izdato odobrenje od strane CBCG. Mandat članovima Nadzornog odbora Banke traje 4 godine i isti mogu biti ponovo birani. Članovi Nadzornog odbora Banke moraju ispunjavati uslove, propisane Zakonom o kreditnim institucijama, Zakonom o privrednim društvima, relevantnim odlukama CBCG i internim aktima Banke. Članovi Nadzornog odbora moraju zajedno imati stručna znanja, sposobnosti i iskustvo potrebno za nezavisno i samostalno nadziranje poslova Banke, a naročito za razumijevanje poslova i značajnih rizika Banke. Nadzorni odbor ima najmanje 5 (pet) a najviše 9 (devet) članova, od kojih su dvije petine nezavisni članovi, saglasno odredbama Zakona o privrednim društvima.

Nadzorni odbor Banke formirao je sljedeća stalna radna tijela:

- 1) odbor za imenovanja;
- 2) odbor za rizike, i
- 3) odbor za primanja.

Upravni odbor Banke

Upravni odbor je organ upravljanja Bankom koji obavlja izvršnu funkciju i odgovoran je za upravljanje Bankom na dnevnoj osnovi i njeno zastupanje čije su nadležnosti utvrđene pozitivnim zakonskim i drugim propisima i Statutom Banke.

Upravni odbor Banke ima pet članova koji se imenuju od strane Nadzornog odbora na period od četiri godine, s tim da član kome istekne mandat može biti ponovo imenovan.

Članovi Upravnog odbora. Banke moraju ispunjavati uslove, propisane Zakonom o kreditnim institucijama, Zakonom o privrednim društvima, relevantnom Odlukom CBCG i internim aktima Banke.

Budući da članovi Upravnog odbora Banke vode poslove Banke, na dnevnoj osnovi, odgovorni su i za upravljanje rizicima kojima je Banka izložena u poslovanju. Predsjednik Upravnog odbora zastupa Banku u skladu sa odlukama Skupštine akcionara, Nadzornog odbora i Upravnog odbora. Pri preduzimanju pravnih radnji i pravnih poslova u ime i za račun Banke Predsjednik Upravnog odbora mora obezbijediti potpis još jednog člana Upravnog odbora, po pravilu funkcionalno nadležnog, za predmetnu oblast poslovanja, odnosno drugog člana Upravnog odbora. Članovi Upravnog odbora moraju biti u radnom odnosu u Banci, sa punim radnim vremenom i moraju voditi poslove Banke sa teritorije Crne Gore.

Sistem unutrašnje kontrole i upravljanja rizikom u odnosu na postupak finansijskog izveštavanja

U cilju pouzdanosti i objektivnosti računovodstvenih iskaza i izveštaja uspostavljen je sistem unutrašnje kontrole na način da su internom organizacijom i procedurama definisane kontrolne tačke, pa se osigurava kontrola tačnosti i potpunosti podataka, kao i da sve promjene budu tačno proknjižene i da poslovne knjige budu ažurne i međusobno usaglašene.

U Banci su uspostavljeni kontrolni postupci i aktivnosti koji se odnose na obradu podataka, podjelu dužnost, sistem odobrenja i ovlašćenja i područje izveštavanja.

Procjena rizika finansijskog izveštavanja obavlja se putem analiza i upravljanja internim i eksternim rizicima kod pripreme realnih i objektivnih finansijskih izveštaja u skladu sa usvojenim internim aktima Banke. Interna revizija kontroliše funkcionisanje sistema internih kontrola i daje preporuke za unapređenje istih, u okviru revizija predviđenih godišnjim planom rada. Postojećim sistemom unutrašnjih kontrola Banka nastoji smanjiti mogućnost grešaka u finansijskom izveštavanju.

IZJAVA O PRIMJENI KODEKSA KORPORATIVNOG UPRAVLJANJA

Kao članica Udruženja banaka Crne Gore, Privredne komore Crne Gore i Crnogorskog udruženja preduzetnika, Banka se pridržava ciljeva i smjernica kodeksa poslovnog ponašanja navedenih relevantnih organizacija i u njima sadržanih načela.

Banka je član Montenegroberze AD Podgorica.

Kodeks korporativnog upravljanja u Crnoj Gori - Kodeks, koji je usvojio Odbor direktora Montenegroberze AD Podgorica, namijenjen akcionarskim društvima čiji su finansijski instrumenti uključeni na berzansku kotaciju, sadrži skup pravila i principa za unapređenje prakse korporativnog upravljanja, a implementacija se zasniva na principu "primijeni ili objasni", pa slijedi dodatno objašnjenje načina regulisanja pitanja sprječavanje i rješavanje korporativnih sukoba.

Naime, internim aktima Banke su regulisana pitanja sukoba interesa, uključujući i pitanja sprječavanja i rješavanja sukoba interesa zaposlenih. Dalje, Banka je, u skladu sa propisima koji regulišu tržište kapitala, uredila, pored ostalog, pitanja sprječavanja negativnog uticaja sukoba interesa prilikom pružanja investicionih i pomoćnih usluga, obavljanja investicionih aktivnosti, uzevši u obzir interese Banke, drugih lica i klijenata. Takođe, Politikom o sukobu interesa uređeno je sprječavanje i rješavanje sukoba interesa članova Upravnog odbora. Kako Upravni odbor Banke upravlja Bankom, to, po analogiji, podrazumijeva i da rješava pitanja eventualnih (korporativnih) sukoba koji mogu nastati između akcionara i Banke. Prethodno, naročito, iz razloga što je Upravni odbor Banke odgovoran

za obezbjeđivanje poslovanja Banke, saglasno zakonu, drugim propisima i internim aktima Banke, pa, samim tim, i za svođenje štetnih posljedica po Banku na najmanju mjeru, a koje mogu nastati i iz odnosa Banke i njenih akcionara. Niti jedan akcionar Banke do sada nije bio u sukobu sa Bankom, niti je podnosio tužbu protiv Banke.

Na osnovu prethodno navedenog, u skladu sa odredbama člana 15 i 19 Zakona o računovodstvu ("Službeni list Crne Gore", br.145/21 i 152/22), članovi Upravnog odbora Banke izjavljuju da primjenjuju Kodeks korporativnog upravljanja u Crnoj Gori, kao i kodekse poslovnog ponašanja relevantnih organizacija, čija je članica.

POLITIKA RAZNOVRSNOSTI I STRUKTURA ORGANA UPRAVLJANJA BANKE

Obuhvat ove Politike je zasnovan na principu proporcionalnosti, odnosno uzimajući u obzir:

- vrstu, obim i složenost poslova
- rizični profil i
- poslovnu strategiju Banke.

Uopšteno, u pogledu raznovrsnosti, politika Banke je zapošljavanje najboljih kandidata na radna mjesta ili pozicije, nezavisno od toga da li se radi o kandidatima muškog ili ženskog pola ili starosne dobi.

Istorijski gledano, Banka je imala raznoliku strukturu i značajan broj osoba ženskog pola na vodećim pozicijama, a već nekoliko godina i izjednačen broj direktora muškog i ženskog pola.

I dalje će ciljevi Banke biti da se prilikom izbora, pored jednakosti polova, u obzir uzima stručnost kandidata, širok opseg vještina i kompetencija, kao i dotadašnje iskustvo, kako bi bili zadovoljeni svi potrebni kriterijumi za raznovrsnost, i to ne samo u organima upravljanja, već i u Banci u cjelini, a istovremeno omogućila i zastupljenost različitih stavova, iskustva i nezavisnosti mišljenja kao podsticaj donošenju odluka i izvršavanju zadataka u cjelini.

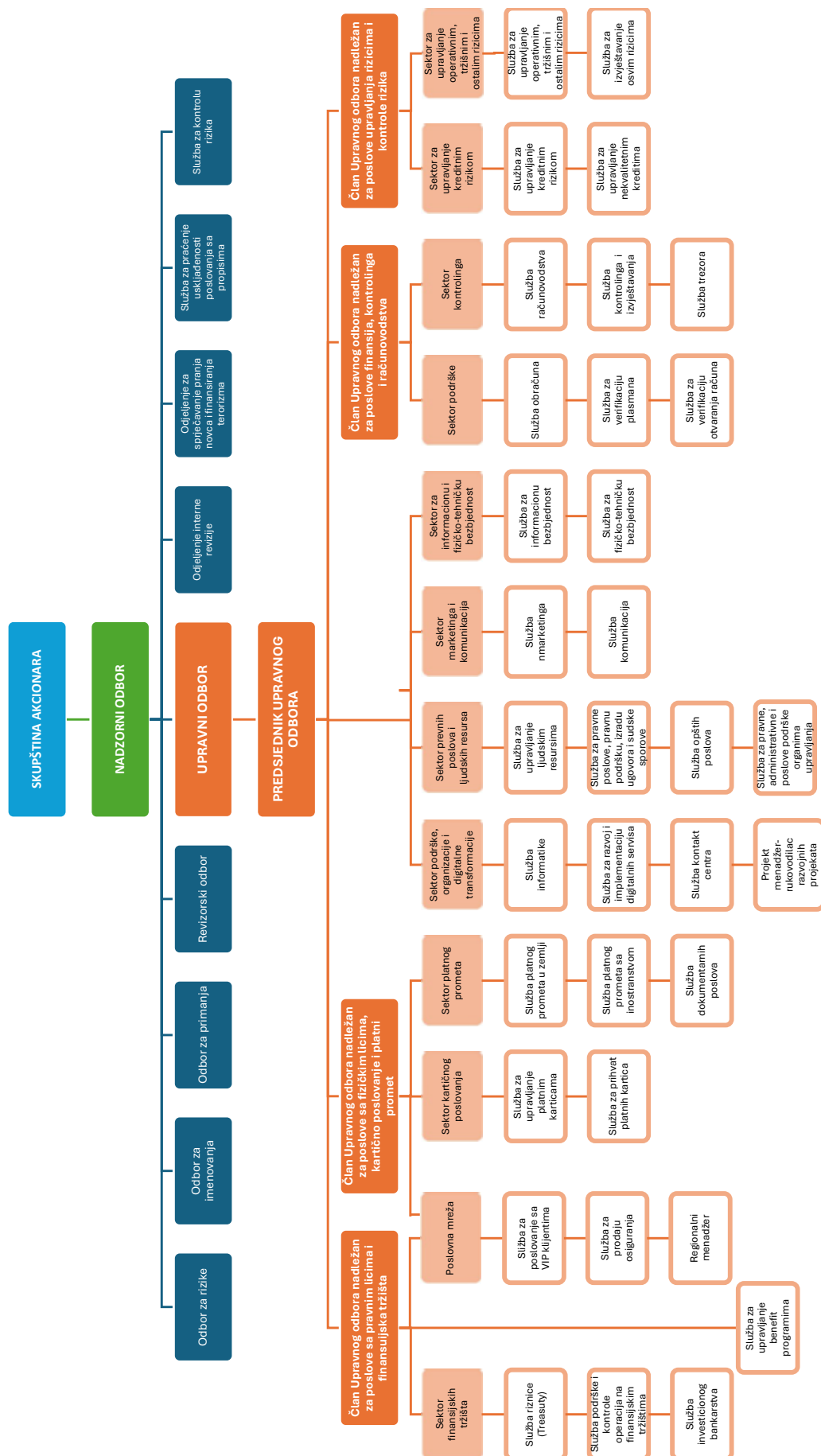
Struktura upravnog odbora Banke se definiše pozitivnim propisima, Statutom i drugim internim aktima Banke, kojim se obezbjeđuje da sastav upravnog odbora Banke u cjelini ima potrebna stručna znanja, sposobnosti i iskustva, koji mu omogućava da nezavisno i samostalno vođenje poslova Banke i na taj način da uspostavi i sprovodi zakonito, sigurno i stabilno poslovanje Banke.

Nadležnost i odgovornost nadzornog odbora Banke i njegovih radnih tijela je određena pozitivnim propisima, Statutom i drugim internim aktima Banke, a struktura nadzornog odbora u pogledu raznovrsnosti, odn. ispunjenje kvantitativnog cilja za učešće manje zastupljenog pola, na nivou od najmanje jedne trećine, je u domenu akcionara Banke, pa usvajanjem ove Politike na Skupštini akcionara Banke, istovremeno akcionari preuzimaju obavezu u vezi sa ciljanom strukturom nadzornog odbora Banke.

UKOVODSTVO BANKE

UPRAVNI ODBOR	Esad Zaimović , predsjednik Upravnog odbora Nikola Špadijer , član Upravnog odbora za poslovanje sa fizičkim licima, kartično poslovanje i platni promet Ana Golubović , član Upravnog odbora za poslovanje sa pravnim licima i finansijska tržišta Jelena Vuletić , član Upravnog odbora za poslove upravljanja rizicima i kontrolu rizika Nataša Lakić , član Upravnog odbora za poslove finansija, kontrolinga i računovodstva
KONTROLNE FUNKCIJE:	
ODJELJENJE INTERNE REVIZIJE	Veselin Ivanović, glavni interni revizor
SLUŽBA ZA PRAĆENJE USKLAĐENOSTI POSLOVANJA SA PROPISIMA (COMPLIANCE)	Danka Dragičević, direktor
SLUŽBA ZA KONTROLU RIZIKA	Goran Smolović, direktor
VIŠE UKOVOVOSTVO:	
SEKTOR FINANSIJSKIH TRŽIŠTA	Gojko Maksimović, direktor
SEKTOR KARTIČNOG POSLOVANJA	Ivan Milatović, vd direktora
SEKTOR PLATNOG PROMETA	Milena Grupković, direktor
SEKTOR PODRŠKE ORGANIZACIJE I DIGITALNE TRANSFORMACIJA	Nikola Milović, direktor
SEKTOR PRAVNIH POSLOVA I LJUDSKIH RESURSA	Božo Đurašković, direktor
SEKTOR ZA UPRAVLJANJE KREDITNIM RIZIKOM	Milana Stevanović, direktor
SEKTOR ZA UPRAVLJANJE OPERATIVNI, TRŽIŠNIM I OSTALIM RIZICIMA	Nikola Pejović, direktor
SEKTOR KONTROLINGA	Mira Sekulić, direktor
SEKTOR PODRŠKE	Mirjana Marković, direktor
SEKTOR ZA INFORMACIONU I FIZIČKO-TEHNIČKU BEZBJEDNOST	Haris Dizadarević, direktor
SEKTOR MARKETINGA I KOMUNIKACIJA	Eva Ivanović, direktor
POSLOVNA MREŽA	Tamara Braunović, direktor
SLUŽBA ZA UPRAVLJANJE BENEFIT PROGRAMIMA	Jelena Stojanović, direktor
ODJELJENJE ZA SPRJEČAVANJE PRANJA NOVCA I FINANSIRANJA TERORIZMA	Sanja Mijušković, Ovlašćeno lice

ORGANIZACIONA ŠEMA BANKE

2

RAZVOJ, FINANSIJSKI
POLOŽAJ I REZULTATI
POSLOVANJA BANKE

II RAZVOJ, FINANSIJSKI POLOŽAJ I REZULTATI POSLOVANJA BANKE

POSLOVNE OPERACIJE

DEPOZITI

U 2024. godini je, u odnosu na 2023.godinu, ostvaren rast depozita od 17.95%, što pokazuje da je povjerenje građana i privrede u Banku, i pored visokog nivoa depozita i u prethodnoj godini, raslo i u 2024. godini, kao i prethodnih godina.

Stanje ukupnih depozita¹:

godina	Ukupni depoziti (u '000 EUR)	% promjene
2023	790.103	-
2024	931.956	17.95%

Grafički prikaz ukupnih depozita u '000.000 EUR:

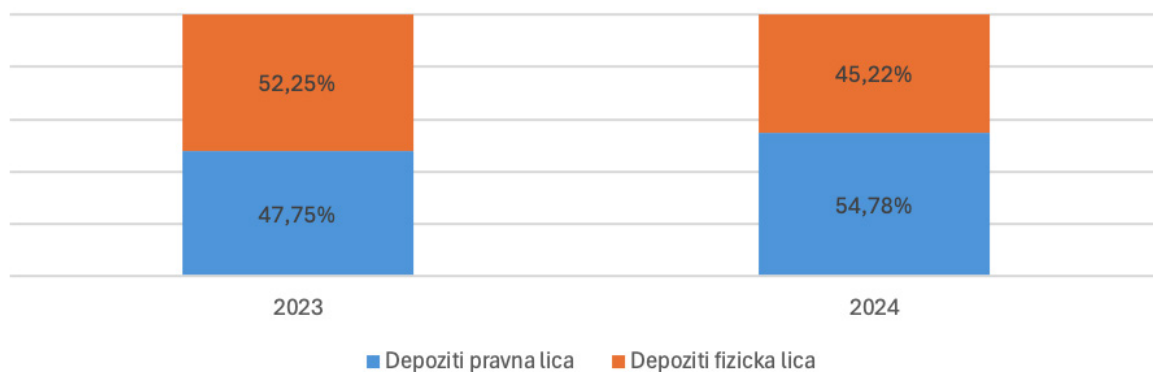

Navedeni porast depozita je rezultat rasta broja klijenata, kao i porasta povjerenja u Banku. Zahvaljujući svim atributima koji karakterišu Banku, a to su prije svega sigurnost, profesionalnost i kvalitet ponude, prepoznati smo kao banka kojoj treba ukazati povjerenje, čime smo nastavili pozitivan trend porasta depozita.

Banka je održala adekvatnu strukturu depozita sa aspekta učešća oročenih i depozita po viđenju u ukupnim depozitima.

U ukupnim depozitima, učešće depozita pravnih lica je bilo 54.78% dok je učešće depozita fizičkih lica bilo 45.22%, što je prikazano na sledećem grafiku:

¹ Stanje depozita od klijenata i banaka ne uključuje obaveze za kamate i vremenska razgraničenja

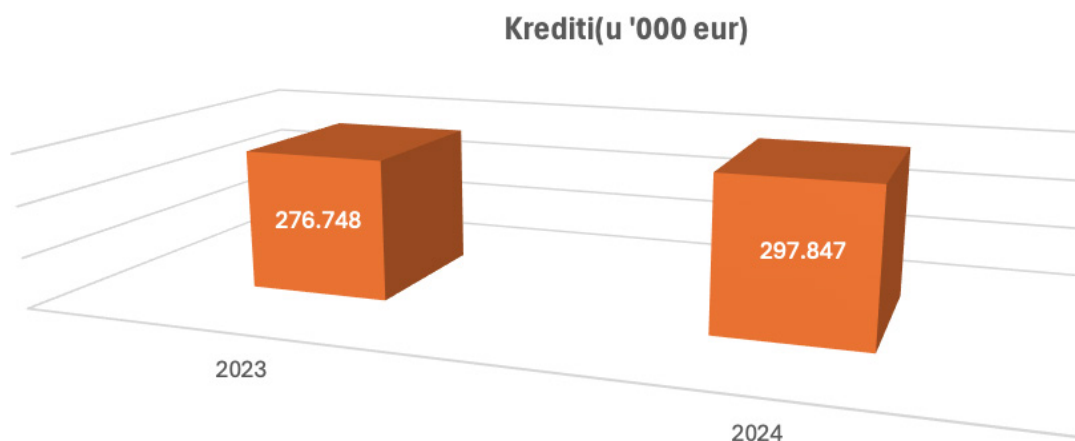
PLASMANI

Kao i prethodnih godina, i u 2024. godini, Banka je odobrila plasmane velikom broju novih klijenata. Kontinuirana podrška i dalji razvoj postojećih klijenata, je imperativ Banke i ključni fokus zaposlenih je uvijek na anticipiranju potreba, optimizaciji strukturiranja aranžmana i tarifa za postojeće klijente.

Jedna od prepoznatljivih karakteristika Banke je što klijentima, osim odobravanja plasmana istovremeno pruža savjetodavne usluge, a sve u cilju unaprijeđenja poslovanja i ostvarivanja boljih poslovnih rezultata kako Banke tako i njenih klijenata.

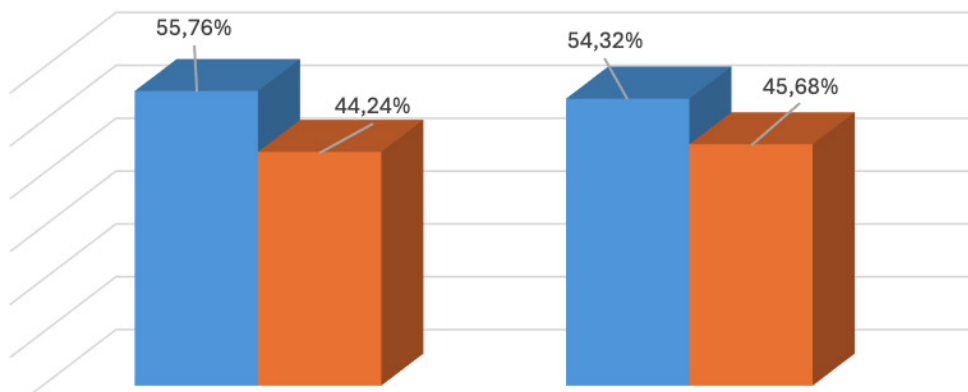
Stanje ukupnih kredita²:

Godina	Kredit (u '000 EUR)	% promjene
2023	276.748	-
2024	297.847	7.62%

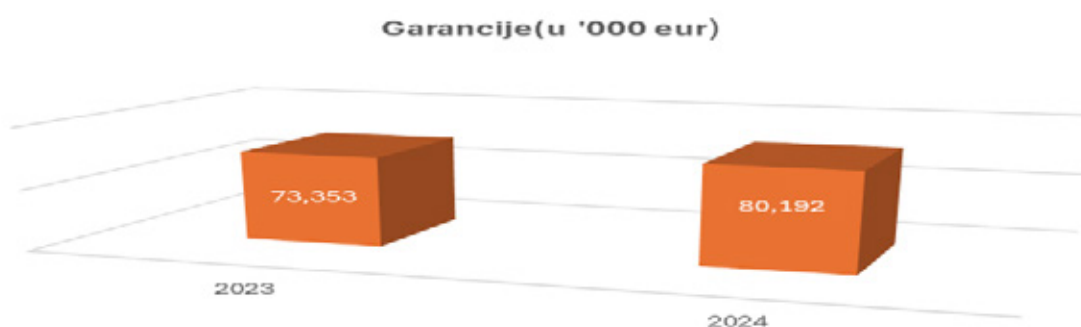

U strukturi ukupnih kredita, krediti stanovništvu čine 45.68% dok je udio kredita pravnih lica 54.32% ukupnog kreditnog portfolija.

² Stanje ukupnih kredita predstavlja iznos bruto kredita plasiranih klijentima i bankama i ne uključuje potraživanja za kamate i vremenska razgraničenja

Banka je u 2024.godini nastavila sa optimizacijom portfolija za izdate garancije, vodeći računa o strukturi i namjeni garancija. Dosljedno tome, portfolio garancija je na kraju 2024. godine iznosio 80,2 miliona EUR.

U svojoj ponudi za pravna lica, Banka ima gotovinske kredite, revolving kredite, kredite za plaćanje obaveza dobavljačima, za refinansiranje obaveza kod drugih banaka, overdraft kredite, faktoring, kao i sve vrste garancija.

Banka, takođe, nudi širok spektar kredita za stanovništvo: gotovinske, namjenske, studentske, kredite za kupovinu automobila, za adaptaciju i izgradnju, za pomorce, overdraft kredite, limite za kupovinu na rate i dr., kao i sve vrste garancija.

RAZVOJ NOVIH PROIZVODA I USLUGA

Tokom 2024. godine, Banka je ostvarila značajan napredak u digitalizaciji i unapređenju svojih usluga, čime je povećana efikasnost, sigurnost i korisničko iskustvo. Uvođenjem novih tehnologija i prilagođavanjem globalnim standardima, Banka je dodatno osnažila svoje operativne kapacitete i konkurentnost na tržištu. Ključni projekti tokom godine obuhvatili su razvoj novih funkcionalnosti, unapređenje regulatorne usklađenosti i poboljšanje postojećih servisa, čime su korisnici dobili brže, sigurnije i intuitivnije usluge.

Projekat SPN/AML – Jačanje sistema upravljanja rizicima

Jedan od najvažnijih projekata u 2024. godini bio je unapređenje SPNFT (Sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma) kapaciteta čija je svrha unapređenja upravljanja rizicima i osiguravanja regulatorne usklađenosti.

Realociranje data centra – Poboljšanje tehnološke infrastrukture

Radi povećanja sigurnosti i efikasnosti IT infrastrukture, Banka je uspješno realizovala projekat migracije opreme u One Data Centar. Nakon pažljive procjene opcija, odlučeno je da se kroz outsourcing omogući pristup vrhunskim sigurnosnim standardima i tehnološkim rješenjima. Novi data centar nudi unaprijeđene funkcionalnosti, uključujući neprekidno napajanje, poboljšano hlađenje, kontrolu pristupa, zaštitu od požara i napredni video nadzor. Ovim projektom osigurana je veća otpornost sistema na potencijalne incidente i unaprijeđeni su kapaciteti Banke za upravljanje poslovnim kontinuitetom.

Usklađivanje sa PSD2 direktivom – Sigurnost i otvoreno bankarstvo

Banka je nastavila proces regulatornog usklađivanja, a jedan od ključnih projekata bio je prilagođavanje poslovanja PSD2 direktivi. Ovim projektom poboljšana je sigurnost elektronskih transakcija i otvoreno bankarstvo, omogućavajući korisnicima veću kontrolu nad svojim finansijama.

Među ključnim komponentama ove inicijative ističu se:

- Uvođenje saglasnosti korisnika za pristup trećih lica njihovim računima (AISP) i potvrde plaćanja trgovaca (PISP).
- Implementacija snažne autentifikacije korisnika (SCA), što dodatno osigurava zaštitu podataka i minimizuje rizike od zloupotreba.
- Poboljšana transparentnost i mogućnost nadgledanja finansijskih tokova u realnom vremenu.

Korisnici su kroz ovaj projekat dobili lakši pristup svojim finansijama i bolju sigurnost, dok je Banka povećala konkurentnost i usklađenost sa evropskim standardima.

Digitalna banka – Prva faza transformacije

Jedan od strateških projekata Banke u okviru digitalizacije bio je razvoj digitalnog bankarstva, koji se odvija u fazama. Prva faza projekta "Digitalna banka" uspješno je završena i donijela niz poboljšanja korisničkog iskustva.

Ova faza obuhvatila je:

- Unaprijeđenje dizajna mobilnog i elektronskog bankarstva radi intuitivnijeg i jednostavnijeg korištenja.
- Poboljšanje postojećih usluga na osnovu korisničkih povratnih informacija.
- Uvođenje novih funkcionalnosti poput stalnih naredbi i biometrijske autentifikacije za brži i sigurniji pristup računima.

U narednom periodu, kroz drugu fazu projekta, planira se dalja digitalna transformacija koja uključuje:

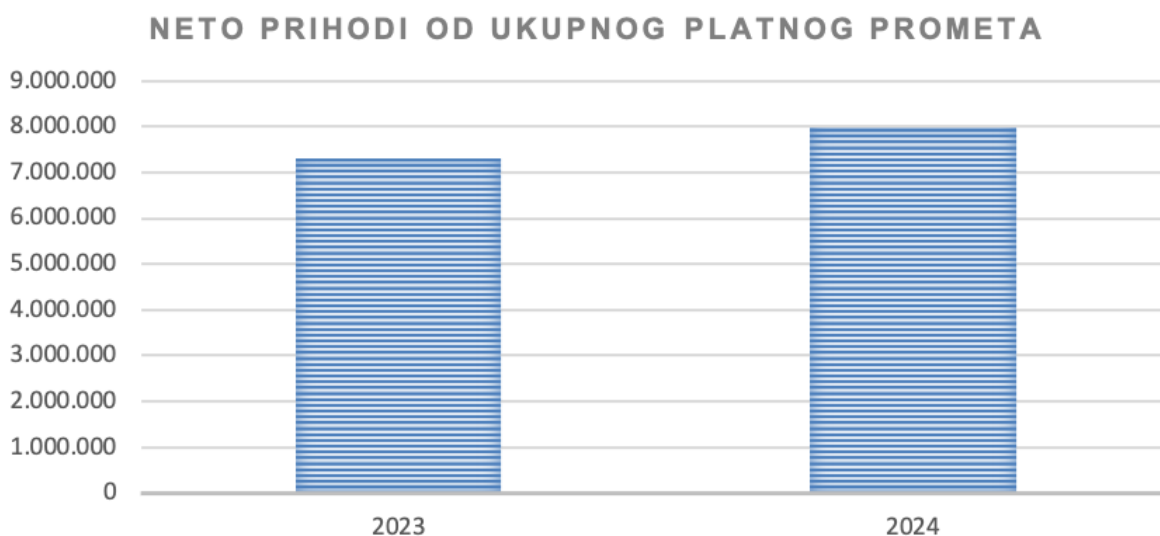
- Digitalni onboarding, omogućavajući korisnicima otvaranje računa online bez odlaska u filijalu.
- Online odobrenje kredita, pojednostavljujući proces apliciranja i odobravanja.
- Komunikaciju sa Bankom putem aplikacije, olakšavajući korisničku podršku i interakciju.
- Automatizovana slanja obavještenja korisnicima kroz aplikaciju, omogućavajući im da budu informisani u realnom vremenu.

Realizacijom ovih projekata Banka je značajno unaprijedila svoje poslovne procese, osiguravajući konkurentnost i pružajući korisnicima savremene i sigurne finansijske usluge.

PLATNI PROMET

Platni promet Banke u 2024. godini odlikuje prilagodjavanje novim i značajnim regulativama, kao što je implementacija PSD2 direktive, što je rezultiralo poboljšanjima i izmjenama, kako u proceduralnom dijelu, tako i u unapredjenju aplikativnih rješenja i doprinijelo poboljšanju sigurnosti i korisničkog iskustva klijenata Banke. Istovremeno, postignut je rast parametara koji definišu poslovanje ovog segmenta Banke, a postavljeni planovi u platnom prometu su postignuti.

Neto prihodi od ukupnog platnog prometa porasli su za 9,14% u odnosu na prethodnu godinu.

U strukturi neto prihoda od ukupnog platnog prometa 34% se odnosi na neto prihode od međunarodnog platnog prometa, a 66% na neto prihode od nacionalnog platnog prometa.

NACIONALNI PLATNI PROMET

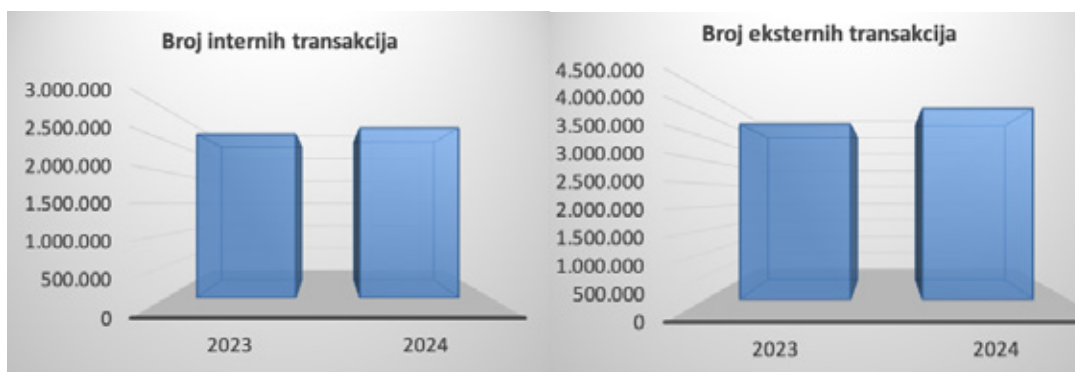
U protekloj godini, ovaj segment platnog prometa bilježi rast, kao nastavak trenda iz prethodnih godina. U skladu sa novom regulativom, unaprijedjena je, dopunjena i ažurirana podacima baza - Registar imalaca računa, kao i više drugih softverskih poboljšanja.

Ukupan broj transakcija u nacionalnom platnom prometu iznosio je cca 7 miliona, što predstavlja povećanje od 6,69% u odnosu na 2023. godinu. Pritom je broj gotovinskih transakcija iznosio cca 1 milion sto čini 16,57% od ukupnog broja transakcija.

Ukupan iznos priliva u nacionalnom platnom prometu je bio 6.062 miliona EUR, a ukupan iznos odliva 5.413 miliona EUR. Iznos gotovinskih naloga je bio 1.157 miliona EUR sto cini 10% od ukupnog iznosa svih transakcija i govori o padu trenda korišćenja gotovine u odnosu na prethodne periode.

Možemo naglasiti da je broj internih transakcija, u skladu sa opštim trendom, porastao za 3,68 % u odnosu na prethodnu godinu. Eksterne transakcije su takodje zabilježile porast od 8,75% u odnosu na 2023.

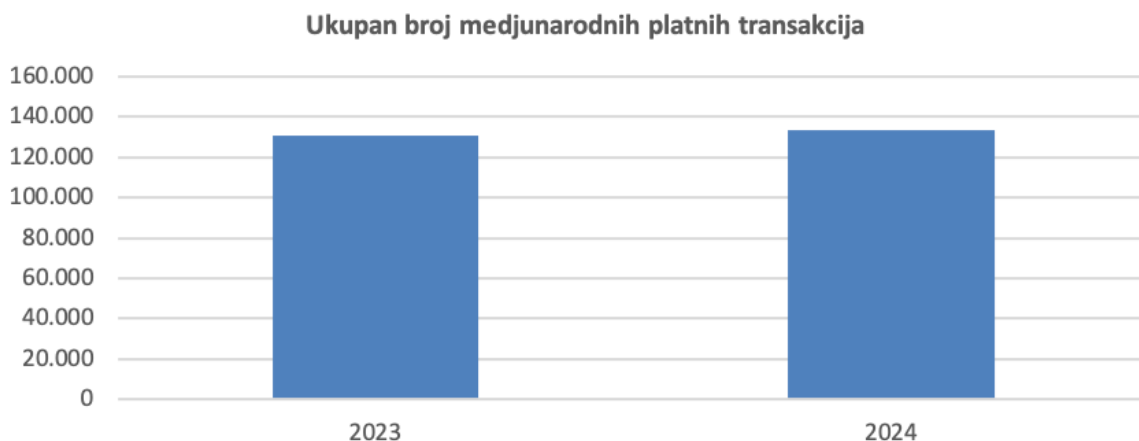
Novo aplikativno rješenje digitalne banke doprinijelo je značajnom porastu u broju elektronskih transakcija što znači da se nastavlja dobar trend i da se klijenti sve više okreću elektronskim aplikacijama i vrše plaćanja elektronskim platnim nalogima. Stoga je važno istaći da od ukupnog broja odlaznih transfera u papirnoj formi je inicirano 28%, a ostatak od 72% elektronskim putem – mHBklik, HBKlik i ATM.

PLATNI PROMET SA INOSTRANSTVOM

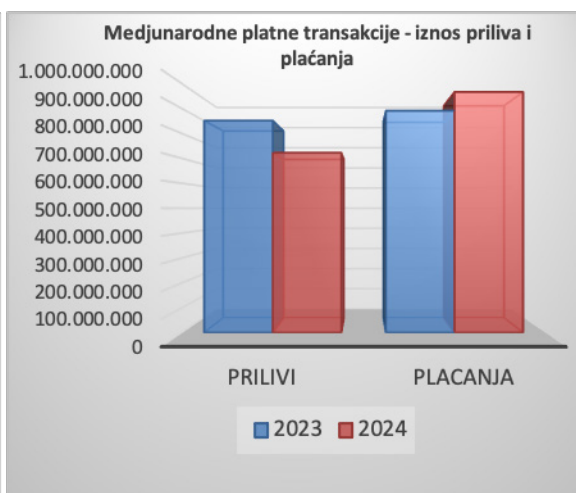
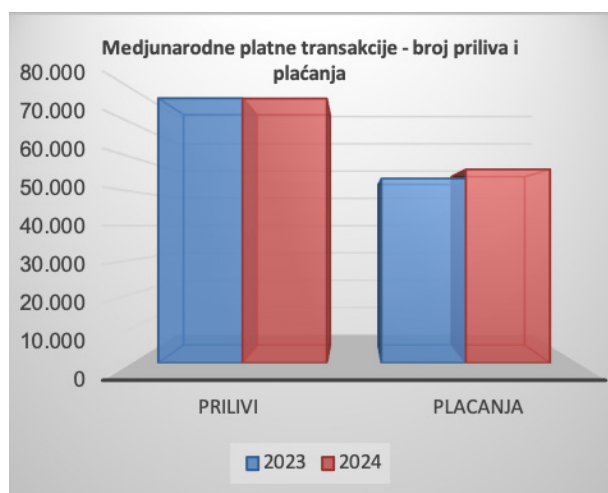
Ovaj segment poslovanja Banke tokom 2024. donosi stabilizaciju i plansko poslovanje, uz kontinuitet visokog broja i volumena, kako u plaćanjima, tako i u prilikima. Pritom su ispunjeni unaprijed utvrđeni targeti vezani za poslovanje preko korespondentnih banaka. U značajnoj mjeri su odradjene pripremne radnje za aplikaciju i izbor PSP-a za pristup SEPA Standard Credit Transfer platnoj šemi.

Povećanje broja i volumena transakcija s jedne strane, odnosno sve složeniji Compliance/AML/FT zahtjevi sa druge strane, a ponajviše značajno globalno povećanje eksternih prevara i nove, sofisticirane hakerske tehnike, zahtijevaju dodatne aktivnosti na poboljšanju i unapređenju određenih segmenata kontrole međunarodnih platnih transakcija, te je Banka implementirala SWIFT funkcionalnost Transaction Screening i pripremila za implementaciju dvije dodatne usluge - Proof of Value i PreValidation.

Na polju dokumentarnih poslova, Banka je u saradnji sa korespodentnim bankama i EBRD ostvarila standardno dobre rezultate i uspješno odgovorila potrebama klijenata.

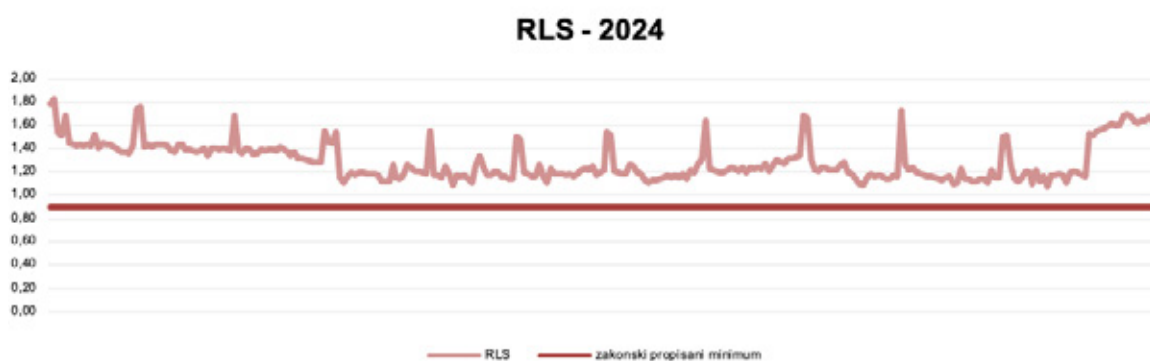
Ukupan broj medjunarodnih platnih transakcija u 2024. je veći za 2,21% u odnosu na prethodnu godinu. Broj medjunarodnih plaćanja se povećao za 4,89% u odnosu na prethodnu godinu, dok je broj priliva na istom nivou.

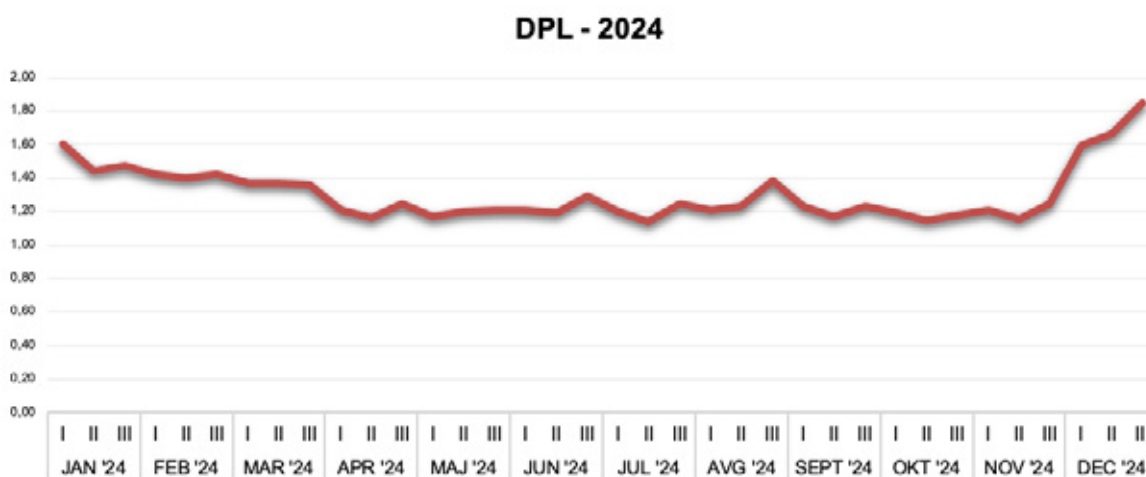
UPRAVLJANJE SREDSTVIMA

Obezbjedivanje optimalne likvidnosti je osnovni uslov za sigurno i efikasno poslovanje svake banke. Banka potrebnu likvidnost treba da obezbjedi racionalnim upravljanjem sredstvima i obavezama u cilju održavanja odgovarajućeg odnosa između likvidne aktive i ukupnih obaveza.

Služba riznice u okviru Sektora finansijskih tržišta je u 2024. godini racionalnim upravljanjem likvidnošću uspjela da održi nivo likvidnih sredstava kao i ukupnu likvidnu poziciju Banke na zadovoljavajućem nivou. Uz to je dnevnim, sedmičnim, dekadnim i mjesečnim planiranjima raspoloživih likvidnih sredstava vršila usklađivanje izvora sredstava sa plasmanima. Kroz saradnju sa ostalim sektorima i službama u Banci izvršena je adekvatna alokacija raspoloživih sredstava. Na taj način, Banka je bila u mogućnosti da redovno izvršava svoje obaveze prema kreditorima, kao i da izađe u susret svim zahtjevima klijenata u najkraćim mogućim rokovima. Dnevni koeficijent likvidnosti, koji se računa po metodologiji koju je propisala CBCG, kretao se tokom cijele 2024. godine iznad zakonski propisanog minimuma od 0,90.

Takođe, dekadni koeficijent likvidnosti se kretao iznad zakonski propisanog minimuma od 1,00.

U cilju upravljanja likvidnošću na rok, Banka je redovno pratila pokazatelje strukturne likvidnosti kroz ročnu usklađenost finansijske aktive i pasive, pregled dospijeća većih depozita, kao i utvrđivanjem stabilnog dijela A-vista depozita po internom modelu i održavala istu u zadovoljavajućim okvirima. Tokom 2024. godine Banka je ostvarila visoke vrijednosti i po pitanju LCR koeficijenta. U skladu sa Regulativom CBCG minimalni iznos ovog koeficijenta iznosi 100%. Na kraju 2024. godine koeficijent je iznosio 843%. Visok nivo likvidne pokrivenosti rezultat je velikog broja hartija od

vrijednosti koje zadovoljavaju potrebne kriterijume za svrstavanje u visoko likvidnu aktivu, kao i veliki broj depozita koji spadaju u kategoriju stabilnih depozita.

Banka je prepoznata kao jedna od najpouzdanijih i najlikvidnijih banaka u bankarskom sistemu Crne Gore. U prilog ovoj tvrdnji idu podaci koji pokazuju da je na kraju 2023. godine ukupni nivo depozita Banke iznosio cca 790 miliona EUR, a na kraju 2024. godine čak cca 930 miliona EUR. Viškovi likvidnih sredstava plasirani su u hartije od vrijednosti i u kratkoročne depozite u EUR i USD kod ino banaka. Nominalna vrijednost portfolija dužničkih hartija od vrijednosti na kraju 2024. godine iznosio je cca 406 miliona EUR. Kod oročavanja slobodnih novčanih sredstava ostvarena je saradnja sa osam banaka, a prosječan iznos koji je oročavan bio je cca 75 miliona EUR kumulativno.

U 2024. godini zabilježena su kolebanja valutnih kurseva, naročito valutnog para EUR/USD, koji ima najveći uticaj na izloženost Banke riziku promjene deviznog kursa. I u tim uslovima Služba riznice je uspjela da ostvari izuzetan rezultat po osnovu Prihoda od realizovanih kursnih razlika, što je rezultat adekvatnog upravljanja rizikom promjene deviznog kursa.

Na kraju 2024. godine ukupan prihod od kursnih razlika iznosio je cca 1,271 miliona EUR, što je imalo značajan uticaj i na konačni finansijski rezultat Banke.

INVESTICIONO BANKARSTVO

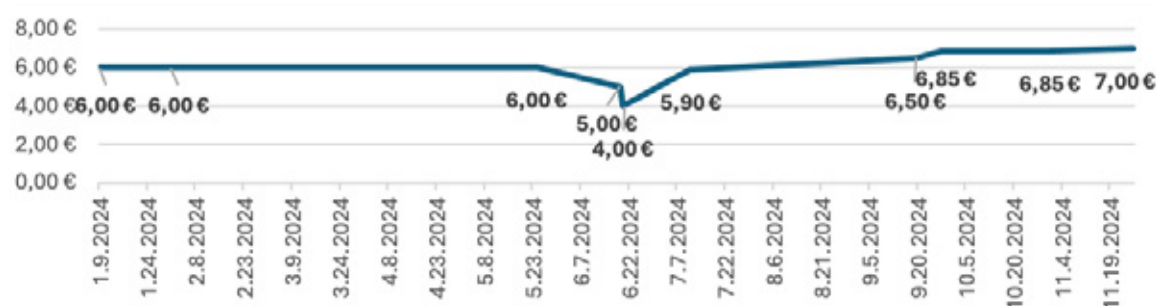
Crnogorsko tržište kapitala

Ukupan promet ostvaren na Montenegroberzi AD Podgorica u 2024. godini iznosio je cca 9.7 miliona EUR, što predstavlja pad od oko 21,16% u odnosu na ostvareni promet u 2023. godini. Tokom 2024. godine na crnogorskom tržištu kapitala zaključeno je 1.612 poslova, što predstavlja pad od oko 8% u odnosu na 2023. godinu.

Indeks MNSE10 (koji prati kretanje cijene 10 najlikvidnijih kompanija) je u protekloj godini ostvario rast od oko 2,09% dok je indeks MONEX u protekloj godini zabilježio rast od 5,46%.

Akcije Banke imaju 20% učešća u indeksu MNSE10.

Kretanje cijena akcija Hipotekarne banke u periodu od 01.01. - 31.12.2024. godine:

Poslednja cijena po akciji na kraju 2024. godine iznosila je 7,00 EUR (na datum 19.11.2024.), što predstavlja porast od 16,67% u poređenju sa poslednjom zabilježenom cijenom u 2023. godini (6,00 EUR na datum 6.12.2023.).

Tokom 2024. godine, Montenegroberza AD je imala šest aktivnih članova, od kojih su tri banke. Po ostvarenom prometu na Montenegroberzi AD, Banka se nalazi na prvom mjestu.

Brokerski i kastodi poslovi

Ukupan promet koji je Banka ostvarila na Montenegroberzi AD Podgorica u 2024. godini iznosio je 6.8 miliona EUR, što čini 35% ukupnog prometa. Posmatrajući realizovani promet, Banka je prva po učešću u ukupnom prometu ostvarenom na Montenegroberzi.

Struktura ostvarenog prometa Banke:

Tip hartije	Broj transakcija	Ostvareni promet u EUR
Akcije	286	5.633.766
Obveznice	10	1.146.000
UKUPNO	296	6.779.766

Ukupan promet u 2024. godini, ostvaren trgovanjem subordiniranim obveznicama HBO3 i HBO4 iznosio je 1.146.000 EUR, i to:

Naziv obveznice	Broj transakcija	Ostvareni promet u EUR
HBO3	2	210.000
HBO4	8	936.000
UKUPNO	10	1.146.000

Promet na inostranom tržištu koji je ostvarila Banka za račun klijenata u 2024. godini iznosio je cca 900 miliona EUR. Najveći dio navedenih transakcija se odnosi na OTC transakcije obveznicama.

Pregled zaključenih transakcija na međunarodnom tržištu u 2024. godini za račun klijenata:

Ukupan broj izvršenih transakcija:	976
Ukupna vrijednost izvršenih transakcija (EUR):	368.933.000
Ukupna vrijednost izvršenih transakcija (USD):	529.064.000

Na dan 31.12.2024. godine klijenti Banke držali su na kastodi računima cca 365 miliona EUR vrijednosti HoV, što je za oko 15% veći iznos u odnosu na kraj 2023. godine, čime je Banka zadržala poziciju lidera u oblasti kastodi poslovanja u Crnoj Gori.

III IZLOŽENOST I UPRAVLJANJE RIZICIMA

Uopšteno govoreći, proces upravljanja rizicima podrazumijeva: identifikovanje, mjerenje, praćenje, kontrolu i izvještavanje o rizicima. U okviru organizacionih djelova zaduženih za upravljanje rizicima se razvijaju politike i procedure za upravljanje rizicima, kao i metodologije i postupci za njihovo mjerenje. Uspostavljanje sveobuhvatnog okvira za upravljanje rizicima kao i afirmacija kulture upravljanja rizicima u opštoj korporativnoj kulturi Banke neophodan je preduslov za dugoročan uspjeh svake bankarske strategije.

Ovaj proces integrisan je u okvir korporativnog upravljanja Banke i zasnovan je na modelu „tri linije odbrane“ - „prva linija odbrane“ su poslovne linije Banke, gdje nastaje rizik povezan sa proizvodima, aktivnostima, procesima i sistemima; „drugu liniju odbrane“ čine organizacioni djelovi Banke zaduženi za upravljanje i kontrolu rizika – Sektor za upravljanje kreditnim rizikom, Sektor za upravljanje operativnim, tržišnim i ostalim rizicima i Služba za kontrolu rizika. „Treća linija odbrane“ su interna revizija, nezavisni spoljni revizor, a može podrazumijevati i eksterne nezavisne kvalifikovane subjekte.

U okviru upravljanja rizicima okvir se uspostavlja politikama i procedurama vezanim za upravljanje rizicima, kao i izradi potrebnih metodologija. Izvještavanje u okviru pojedinih sektora se vrši na nedjeljnom, mjesečnom, kvartalnom i godišnjem nivou, a o aktivnostima informiše se Odbor za upravljanje aktivom i pasivom, Upravni odbor, Odbor za nefinansijske rizike, Nadzorni odbor, Odbor za rizike, kao i druga relevantna tijela.

Najznačajniji rizici kojima je Banka izložena u svom poslovanju su: kreditni rizik, rizik likvidnosti, rizik kamatne stope iz bankarske knjige, tržišni rizici i operativni rizik.

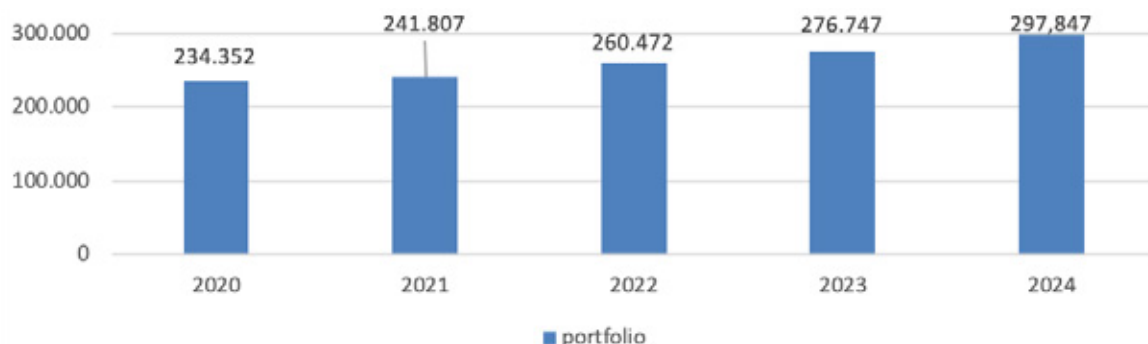
Kreditni rizik

Upravljanje kreditnim rizikom predstavlja ključnu komponentu sveobuhvatnog sistema upravljanja rizicima. Kreditnim rizikom se upravlja na individualnom nivou (nivou pojedinačnog kreditnog plasmana) kao i na portfoliju nivou.

U narednim tabelama iznos kreditnog portfolija se sastoji od potraživanja za glavnice kredita plasiranih klijentima i bankama i potraživanja za pale garancije.

Kreditni portfolio Banke je na kraju decembra 2024. godine u odnosu na kraj decembra 2023. veći za 7,62%.

KREDITNI PORTFOLIO 2020-2024. GODINE (U '000 EUR)

Od ukupnog portfolija Banke, na kvalitetnu aktivu (A i B1) odnosi se 59,52%, na substandardnu (B2) 35,5% i na lošu aktivu (C, D i E) se odnosi 4,98%.

Aktiva po kvalitetu – dec. 2024. (u '000 EUR)

Kao osnovni indikatori kreditnog rizika mogu se izdvojiti: procenat rezervacija za procijenjene i potencijalne kreditne gubitke, procenat ispravki vrijednosti za očekivane kreditne gubitke, kašnjenja u otplati kredita, učešće nekvalitetne aktive u ukupnom portfoliju (NPL%).

- Izdvojene rezervacije (CBCG) za kreditne gubitke na dan 31.12.2024. godine činile su 4,90% portfolija ili 14.597.159 EUR. Ako izvršimo poređenje u odnosu na kraj 2023. godine, rezervacije su se smanjile za 16,10% ili 2.801.150 EUR.

Portfolio / rezervacije po CBCG

	31.12.2023.	31.03.2024.	30.06.2024.	30.09.2024.	31.12.2024.
Portfolio	276.747.161	290.608.572	301.663.145	288.843.339	297.847.030
Rezervacije	17.398.310	17.309.880	17.642.486	17.745.530	14.597.159
Rezervacije (%)	6,29%	5,96%	5,85%	6,14%	4,90%

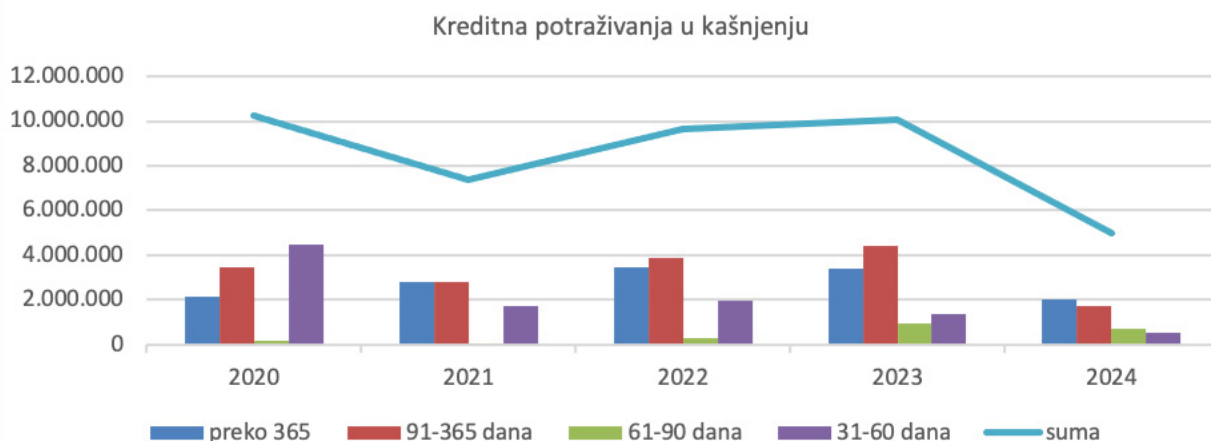
- Ispravke vrijednosti za očekivane gubitke na 31.12.2024. godine su iznosile 17.177.449 EUR tj. 5,77% portfolija. U odnosu na kraj 2023. godine, ispravke vrijednosti su se povećale za 218.440 EUR ili 1,29%.

Portfolio / ispravke vrijednosti po internoj metodologiji (modelu)

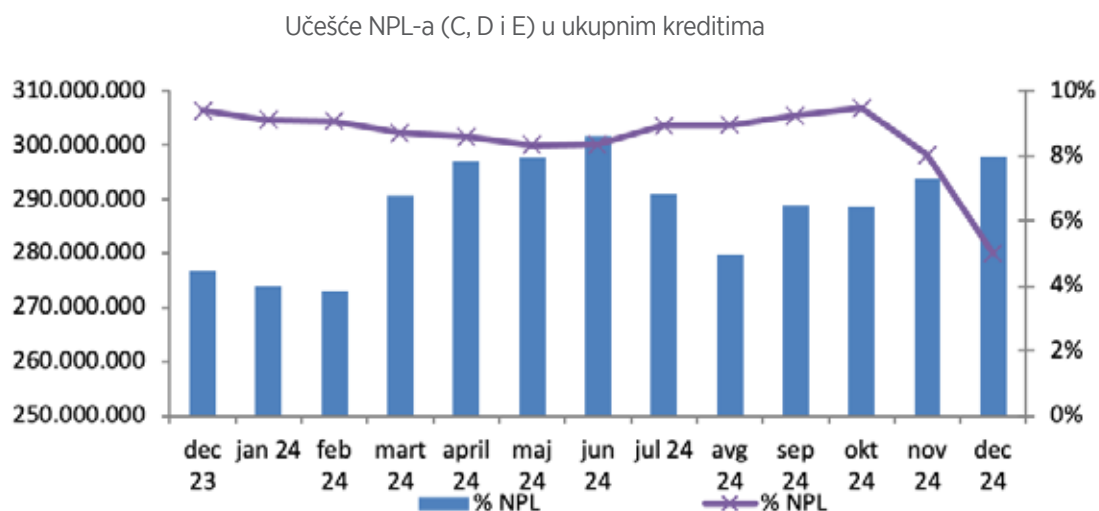
	31.12.2023.	31.03.2024.	30.06.2024.	30.09.2024.	31.12.2024.
Portfolio	276.747.161	290.608.572	301.663.145	288.843.339	297.847.030
Ispravke vrijednosti	16.959.009	17.987.117	18.662.752	18.940.357	17.177.449
Rezerve (%)	6,13%	6,19%	6,19%	6,56%	5,77%

Kašnjenje u otplati kredita:

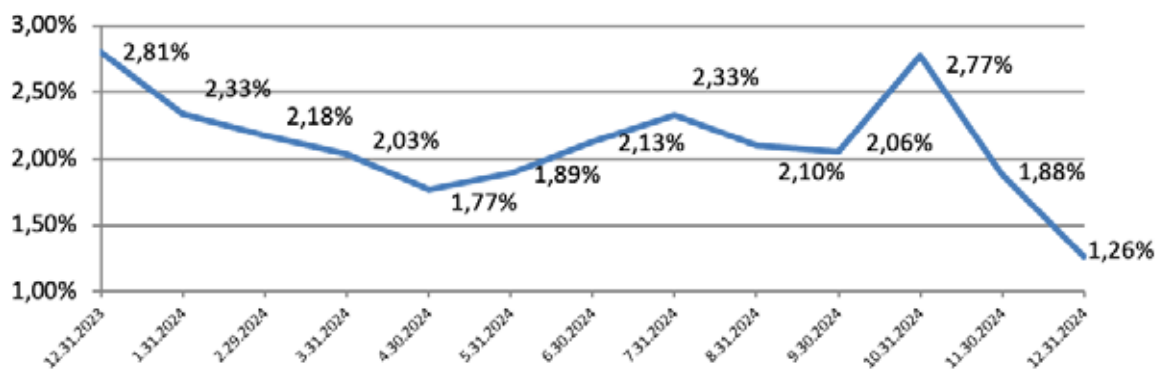
- Iznos kredita sa kašnjenjem u otplati preko 30 dana, na dan 31.12.2024. godine iznosio je 5.004.379 EUR ili 1,68% ukupnog portfolija Banke, dok su na 31.12.2023. godine iznosili 10.057.779 EUR ili 3,63% ukupnog portfolija Banke.
- Iznos kredita sa kašnjenjem u otplati preko 90 dana na 31.12.2024. godine iznosio je 3.763.120 EUR ili 1,26% portfolija Banke, dok su na 31.12.2023. godine iznosili 7.768.738 EUR ili 2,81% ukupnog portfolija Banke.

NPL prema bonitetnim grupama (C, D i E) na kraju decembra 2024. godine iznosio je 14.837.097 EUR ili 4,98% portfolija, dok je na kraju decembra 2023. godine iznosio 25.974.264 EUR, odnosno 9,39% portfolija.

Procenat kredita u kašnjenju preko 90 dana

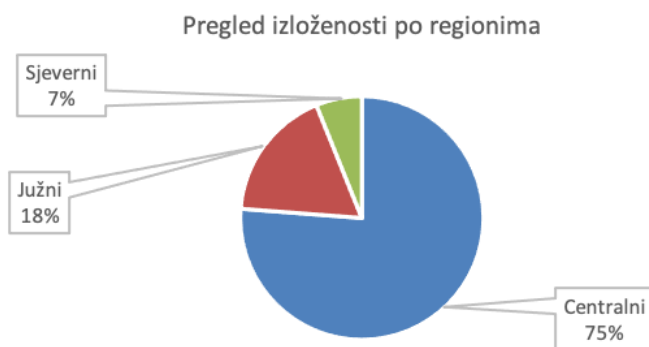
U tabeli u nastavku prikazana je struktura kreditnog portfolija prema djelatnostima na 31.12.2024. godine.

Najveće učešće u kreditnom portfoliju bilo je prema sektoru trgovine i iznosilo je 15,39% portfolija, dok je učešće izloženosti prema fizičkim licima iznosilo 42,59%.

Struktura portfolija po sektorima privrede na 31.12.2024. (u '000 EUR)

Sektor	Iznos kredita	% portfolija	Limit
Fizička lica	126.852	42,59%	45%
Trgovina na veliko i na malo i popravka motornih vozila i motocikla	45.853	15,39%	40%
Građevinarstvo	29.405	9,87%	40%
Usluge pružanja smještaja i ishrane	20.738	6,96%	40%
Nerezidenti	14.322	4,81%	40%
Prerađivačka industrija	12.499	4,20%	40%
Umjetničke, zabavne i rekreativne djelatnosti	11.798	3,96%	40%
Finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	10.911	3,66%	40%
Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	4.773	1,60%	40%
Informisanje i komunikacije	3.528	1,18%	40%
Saobraćaj i skladištenje	3.470	1,17%	40%
Poslovanje nekretninama	3.203	1,08%	40%
Vađenje rude i kamena	3.179	1,07%	40%
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	2.397	0,80%	40%
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	1.919	0,64%	40%
Snabdijevanje električnom energijom	1.124	0,38%	40%
Ostale uslužne djelatnosti	865	0,29%	40%
Snabdijevanje vodom	583	0,20%	40%
Zdravstvo i socijalna zaštita	292	0,10%	40%
Obrazovanje	136	0,05%	40%
Ukupno	297.847		

U grafiku u nastavku prikazana je izloženost Banke prema regionima u decembru 2024. godine.

Obveznički portfolio Banke na dan 31.12.2024. godine iznosi 405,86 miliona EUR, čija je struktura prema klasifikacionim grupama prikazana u sledećoj tabeli:

Klasifikacija	Iznos (000)	Procentat portfolija
A	380.286	93.70%
B1	21.542	5.31%
B2	1.000	0.25%
C1	2.074	0.51%
C2	0	0.00%
D	0	0.00%
E	957	0.24%
Ukupno	405.860	100,00%

Struktura obvezničkog portfolija prema geografskoj lokaciji:

Država	Iznos
Crna Gora	95,810
Supranacionalne organizacije	82,282
Francuska	33,479
Italija	20,957
Španija	16,000
Hrvatska	15,800
Austrija	12,000
Poljska	9,979
Njemačka	9,579
Rumunija	9,557
Sjeverna Makedonija	9,000
Mađarska	7,813
Češka	7,400
Belgija	7,000

Letonija	6,000
Litvanija	5,500
Slovačka	5,425
Finska	5,000
Portugal	5,000
Holandija	4,724
Bugarska	3,800
Čile	3,000
Rusija	2,957
Srbija	2,957
Švedska	2,900
Japan	2,457
Koreja	2,000
Sjedinjene Američke Države	2,000
Danska	1,957
Turska	1,649
Grčka	1,500
Katar	1,436
Luksemburg	1,287
Andora	1,000
Austria	1,000
Irska	1,000
Njemacka	1,000
Sjednjene Meksičke Države	1,000
Ujedinjeno Kraljevstvo	1,000
Maroko	600
Meksiko	574
Gruzija	479
Ukupno	405,861

Tržišni rizik

U okviru **tržišnih rizika**, Banka analizira sledeće rizike: rizik kamatne stope iz bankarske knjige, devizni rizik i pozicijski rizik.

Rizik kamatne stope iz bankarske knjige predstavlja potencijalni negativan uticaj promjena kamatnih stopa na ekonomsku vrijednost kapitala (EVE) i neto kamatne prihode Banke.

Prilikom izračuna uticaja promjene kamatnih stopa na ekonomsku vrijednost kapitala putem gap analize, razmatran je uticaj u šest scenarija promjene kamatnih stopa:

- paralelni šok pada;
- šok nakošenja (eng. steepener), kratkoročne stope padaju, a dugoročne rastu;
- šok izravnjanja (eng. flattener), kratkoročne stope rastu, a dugoročne padaju;

- šok rasta kratkoročnih kamatnih stopa;
- šok pada kratkoročnih kamatnih stopa.

Najveći uticaj na ekonomsku vrijednosti kapitala paralelni šok pada kamatnih stopa u kojem dolazi do promjene ekonomske vrijednosti kapitala u iznosu od 10,10%. Navedena vrijednost je znatno iznad zakonski propisanog limita od 20%.

Uticaj paralelnog rasta kamatnih stopa od 200 bp na neto prihode od kamata iznosi -5,19 hiljada EUR.

Devizni rizik nema značajnijeg uticaja na ukupan rizični profil Banke. U tabeli je prikazana neto otvorena devizna pozicija po pojedinačnim valutama na dan 31.12.2024. godine

Devizna pozicija – 31. decembar 2024. (konvertovano u EUR)

Deviza	Aktiva	Obaveze	Neto pozicija
AUD	29.491	-24.353	5.138
CAD	18.849	-9.066	9.783
DKK	11.106	-925	10.181
JPY	0	0	0
KWD	0	0	0
NOK	810	0	810
SEK	0	-309	-309
CHF	3.273.768	-3.249.194	24.574
GBP	1.685.387	-1.568.915	116.472
USD	25.509.668	-23.951.902	1.557.766

Pozicijski rizik

Pozicijski rizik predstavlja rizik gubitaka uslijed promjene cijena finansijskih instrumenata. Na dan 31.12.2024. godine Banka nije imala pozicije u trgovačkoj knjizi.

Rizik likvidnosti

S obzirom na strateška opredjeljenja Banke održavanje visokog nivoa likvidnosti predstavlja imperativ u procesu upravljanja ovim rizikom. Reputacija visoko likvidne banke posebno je od značaja za obezbjeđenje rasta poslovanja kroz rast depozita stanovništva i privrede.

Mjerenje i praćenje rizika likvidnosti vrši se:

- Projektovanjem i praćenjem novčanih tokova;
- Mjerenjem i praćenjem koncentracije depozita i drugih izvora finansiranja;
- Mjerenje i praćenje pokazatelja likvidnosti;
- Uspostavljanjem, praćenjem i održavanjem adekvatne ročne usklađenosti sredstava i izvora sredstava;
- Stres testiranjem;
- Mjerenjem, praćenjem i procjenom stabilnosti depozita;

- Praćenjem potencijalnih obaveza evidentiranih u vanbilansu Banke;
- Korišćenjem finansijskih instrumenata za uspostavljanje adekvatne kompozicije sredstava i izvora sredstava;
- Utvrđivanjem i praćenjem ostalih pokazatelja rizika likvidnosti.

Jedan od načina upravljanja rizikom likvidnosti predstavlja upravljanje ročnom strukturom sredstava i obaveza Banke. Ročna usklađenost finansijske aktive i obaveza utvrđuje se prema ugovorenom i očekivanog dospijeću, pri čemu se kod očekivanog dospijeća vrši metodološko usklađivanje novčanih tokova. Banka u svim zonama dospijeća ima pozitivan gap očekivanih novčanih tokova.

Ročna usklađenost finansijske aktive i obaveza na dan 31.12.2024. godine. (prema očekivanom dospijeću)*:

U hiljadama EUR

I	Finansijska aktiva u bilansu stanja	1 - 7 dana	8 - 15 dana	16 - 30 dana	31 - 90 dana	91 - 180 dana	181 - 365 dana	1 - 5 godina	Preko 5 godina
1.	Novčana sredstva, računi depozita kod centralnih banaka i potraživanja od banaka	251,351	0	0	0	0	0	22,687	0
1.a	Gotovina i gotovinski ekvivalenti	228,664							
1.b	Sredstva izdvojene obavezne rezerve	22,687						22,687	
2.	Finansijska sredstva po amortizovanoj vrijednosti	116,027	17,888	28,088	77,756	136,029	95,299	276,146	45,733
2.a	potraživanja od banaka (sredstva kod banaka)	107,347							
2.c	kredit bankama	0	0	0	0	3,500	8,000	0	0
2.d	kredit klijentima	5,030	315	2,332	25,370	26,992	67,752	132,823	25,732
2.e	hartije od vrijednosti	0	17,600	26,000	53,500	107,489	23,987	156,327	20,957
2.f	ostala finansijska sredstva								3,323
2.g	kamatna potraživanja, vremenska razgraničenja i ispravke vrijednosti	3,650	-27	-244	-1,114	-1,952	-4,440	-13,004	-4,279
3.	FVOCI	0	0	0	0	0	0	0	6,817
3.e	hartije od vrijednosti								6,817
4.	Finansijska sredstva koja se drže radi trgovanja	0	0	0	0	0	0	0	0
5.	Finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, koja se ne drže radi trgovanja	0	0	0	0	0	0	0	0
6.	Derivati koji se drže zbog zaštite od rizika								
7.	Ostala sredstva	2,611							
	Ukupno :	366,339	17,915	28,332	78,870	137,981	99,739	311,837	56,829

II	Finansijske obaveze u bilansu stanja	1 - 7 dana	8 - 15 dana	16 - 30 dana	31 - 90 dana	91 - 180 dana	181 - 365 dana	1 - 5 godina	Preko 5 godina
1.	Finansijske obaveze koje se iskazuju po amortizovanoj vrijednosti	57,220	27,776	43,772	75,236	136,027	209,560	387,094	15,815
1.a	depoziti banaka i centralnih banaka	36,170	0	0	0	0	10	15	0
1.b	depoziti klijenata	20,361	23,270	43,631	75,197	135,556	208,771	376,581	12,392
1.d	kreditni klijenata, koji nijesu banke	231	4,500	2	2	360	504	9,762	3,384
1.f	ostale finansijske obaveze	447							
1.g	kamate i vremenska razgraničenja	11	6	139	37	111	275	736	39
2.	Finansijske obaveze koje se drže radi trgovanja	0	0	0	0	0	0	0	0
3.	Finansijske obaveze kojima se ne trguje i koje se vrednuju po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	0	0	0	0	0	0	0	0
4.	Subordinisani dug	0	288	0	0	0	0	12,983	0
5.	Derivatne finansijske obaveze kao instrument zaštite								
6.	Ostale obaveze	18,461							6,569
	Ukupno :	75,670	28,058	43,633	75,199	135,916	209,285	399,341	22,345
III	RAZLIKA:	1 - 7 dana	8 - 15 dana	16 - 30 dana	31 - 90 dana	91 - 180 dana	181 - 365 dana	1 - 5 godina	Preko 5 godina
1.	Gap dospijeca I-II	290,669	-10,143	-15,301	3,671	2,065	-109,546	-87,504	34,484
2.	Kumulativni Gap	290,669	280,526	265,225	268,896	270,961	161,415	73,911	108,395
	% od ukupnog izvora sredstava	29.40%	28.40%	26.80%	27.20%	27.40%	16.30%	7.50%	11.00%

* Prikazani izvještaj o ročnoj usklađenosti rađen je po metodologiji Centralne banke Crne Gore gdje se pozicije izvještaja 'kamatna potraživanja, vremenska razgraničenja i ispravke vrijednosti' oduzimaju od ukupne sume, pri čemu se ispravke vrijednosti prikazuju u negativnom iznosu.

Operativni rizik

Operativni rizik predstavlja vjerovatnoću ostvarenja gubitka za Banku, usled neadekvatnih internih sistema, procesa i kontrola, uključujući i neadekvatnu informacionu tehnologiju, zbog angažovanja lica izvan Banke za obavljanje određenih poslova za Banku, slabosti ili propusta u izvršavanju poslova ili internih procesa, rada zaposlenih, protivpravnih radnji i eksternih događaja, koji mogu Banku izložiti riziku.

Upravljanje operativnim rizicima regulisano je internim aktima Banke, kao i aktima CBCG. Banka svakodnevno identifikuje događaje koji su nastali usled izloženosti operativnim rizicima. O identifikovanim rizicima, nastalim gubicima, kao i mjerama koje je potrebno preduzeti u cilju rješavanja identifikovanih problema izvještavaju se Upravni odbor i Odbor za nefinansijske rizike. U

dijelu upravljanja operativnim rizikom konstantno se primjenjuje unaprijeđenje postojećih procesa, i to u najvećem dijelu vezano za edukaciju zaposlenih o važnosti identifikacije i prijavljivanja događaja vezano za operativne rizike, zatim unaprijeđenja u identifikaciji i procjeni operativnih rizika u okviru procesa samoprocjene, u oblasti novih proizvoda, procesa i sistema i prilikom eksternalizacije poslovnih aktivnosti.

Cilj upravljanja operativnim rizikom Banke je uspostavljanje efikasnog i efektivnog sistema upravljanja operativnim rizicima, polazeći od brojnih faktora rizika kojima je Banka izložena u obavljanju svojih aktivnosti, uključujući obim, sofisticiranost, prirodu i kompleksnost aktivnosti Banke a kojim se obezbjeđuje:

- identifikovanje postojećih izvora operativnih rizika i izvora operativnih rizika koji mogu nastati uvođenjem novih proizvoda, sistema ili aktivnosti;
- mjerenje operativnog rizika, tačnom i blagovremenom procjenom tog rizika;
- praćenje operativnih rizika analizama stanja, promjena i trendova izloženosti tom riziku;
- kontrolisanje operativnih rizika kroz održavanje tog rizika na nivou prihvatljivom za Banku, njegovo smanjenje ili potpuno eliminisanje;
- definisanje ovlašćenja i odgovornosti u procesu uspostavljanja sistema upravljanja operativnim rizikom;
- sistem izvještavanja i informisanja.

Operativnim rizikom se upravlja decentralizovano tako da su organizacione jedinice kod kojih postoji operativni rizik odgovorne za upravljanje istim u saradnji sa Sektorom za upravljanje operativnim, tržišnim i ostalim rizicima, koji je zadužen da pruža podršku kod identifikacije, mjerenja, ublažavanja i praćenja rizika, i da obezbijedi metodologiju koja pomaže izvršiocima da blagovremeno i sistematski upravljaju rizikom.

Regulatorni kapital i adekvatnost kapitala

Ukupni regulatorni kapital banke na 31.12.2024. godine iznosi **68.341** hiljada EUR i sastoji se od:

- Redovnog osnovnog kapitala u iznosu od **63.637** hiljada EUR.
- Dopunskog kapitala u iznosu od **4.704** hiljada EUR.

Koeficijenti adekvatnosti kapitala i minimalno zahtjevan regulatorni koeficijenti prikazani su u sledećoj tabeli:

CAR	31.12.2024.	Min
CET1*	15.61%	9.75%
T1**	15.61%	11.71%
Total***	16.76%	14.32%

*Koeficijent adekvatnosti redovnog osnovnog kapitala

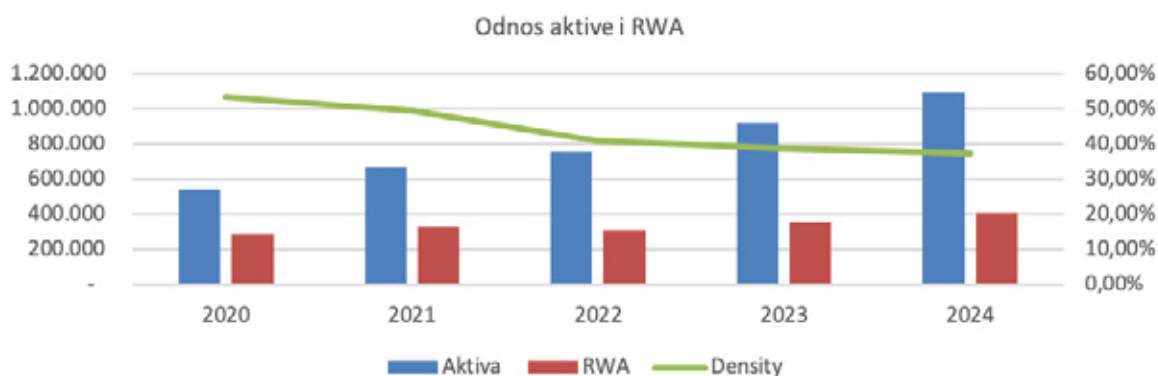
**Koeficijent adekvatnosti osnovnog kapitala

*** Koeficijent adekvatnosti ukupnog kapitala

Navedeni minimalni kapitalni koeficijenti uključuju kapitalne bafere kao i zahtjev za kapitalom u okviru stuba II Bazelskog okvira određen supervizorskom procjenom od strane CBCG.

Svi koeficijenti su znatno iznad zakonski propisanih minimuma.

Banka u zadnjih pet godina bilježi pozitivan trend u odnosu aktive i RWA što ukazuje na poboljšanje rizičnog profila sredstava.

IV NAČINI ZAŠTITE OD RIZIKA

Zaštita od rizika plasmana se radi proaktivnom i preliminarom analizom na osnovu odnosa prinosa i rizika (klasifikacije po rejting agencijama i CBCG i očekivanih prinosa/kamata), poredjenja sličnih investicija i alternativa. Banka se bavi predanalizama prije investiranja (pregledom javno publikovanih rejtinga, korišćenjem eksternih rejtinga, etc.). Faktori kreditnog rizika se mogu mijenjati i tokom trajanja plasmana, pa se donose odluke o zadržavanju, redukovanju, prodaji ili reprogramiranju plasmana.

Kreditni rizik se definiše kao rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled neizvršavanja obaveza dužnika (default dužnika) ili usled pogoršanja kreditnog rejtinga dužnika.

Mjerenje i procjena kreditnog rizika se istovremeno vrše na nivou računa (dužnika) kao i na nivou kreditnog portfolija.

- Na nivou dužnika utvrđuje se potencijalna rizičnost klijenta na osnovu skupa karakteristika rizika. Za stanovništvo, te karakteristike obuhvataju socio-demografske i bihevioralne karakteristike, dok se za korporativne klijente kreditna sposobnost i potencijalni kreditni rizik utvrđuju na osnovu skupa parametara finansijskog rizika (koji se odnose na finansijsko stanje klijenta), kao i poslovnog rizika i rizika privredne grane. Značaj pojedine karakteristike rizika za svrhe predviđanja budućeg rizika klijenta se utvrđuje na osnovu analize istorijskih podataka koje Banka posjeduje o svojim klijentima. Sumiranje svih karakteristika rizika ponderisanih vjerovatnoćom njihovog nastanka, daje opštu mjeru rizika za pojedinog dužnika.
- Banka istovremeno vrši i mjerenje kreditnog rizika na nivou cjelokupnog portfolija. Banka kontinuirano vrši procjenu svog kreditnog portfolija u smislu promjena u kvalitetu, sastavu i nivou rezervisanja, i identifikuje uzroke takvih promjena ili mogućeg neispunjenja ciljnih rezultata. Analiza rizika na nivou portfolija, analiza pod-segmenata portfolija, kontinuirano testiranje efikasnosti procesa i primjene limita utvrđenih na osnovu rizika dobijaju sve veći značaj za kreditnu aktivnost Banke.

Zaštita od rizika na nivou računa i portfolija se vrši na način što se plasmani kolateralizuju, pored procjene cash flow-a (primarnog izvora naplate), kao sekundarni izvori naplate mogu se koristiti: depoziti, garancije, jemsta, sudužnici, žiranti, hipoteke, cesije.

Prate se i neke klase rizika koje uključuju: 1. Promjene kamatnih stopa, 2. Rizik reinvestiranja, 3. Rizik prijevremenog vraćanja i opcije opoziva (call risk), 4. Rizik likvidnosti, 5. Rizik deviznih kursa, 6. Rizik inflacije, 7. Makroekonomski i eksterni rizici.

Zaštita od istih rizika se vrši na sledeći način:

Banka prati promjene kamatnih stopa i proaktivno se uskladjuje pokušajem da ima horizontalnu ili ročnu uskladjenost, samim tim i manje ročne gap-ove. Novi plasmani prate tržište i periodična uskladjivanja pasivnih i aktivnih kamatnih stopa kako bi kamatni spread ostao na istom nivou i omogućio Banci bolju profitabilnost.

Reinvesticioni rizik je vezan za ročnost. Što je kraći rok to je manji rizik. Manji je rizik da će novi plasmani imati značajnije promjene u kamatnim stopama i uslovima po kojima će biti plasirani u odnosu na tekuće. Banka vrši dominantno kratkoročne plasmane. U Banci dominantno učešće imaju plasmani pravnim licima, manji dio su plasmani fizičkim licima i mahom dominiraju potrošački, gotovinski krediti i kartice, a minimalno stambeni krediti.

Prosječan preostala ponderisana ročnost kreditnih plasmana data je u sledećoj tabeli:

Ponderisana ročnost	
Cjelokupan portfolio	3.30
Fizička lica	4.22
Pravna lica	2.52

Rizik od prijevremenog vraćanja je rizik od nemogućnosti predviđanja cash flow-a, planiranja i praćenja. Ovaj rizik, Banka smanjuje ugovaranjem klauzula o naknadi za prijevremeno vraćanje plasmana, koji je za potrošačke kredite uskladjen sa Zakonom o potrošačkim kreditima. Naknada ima isključivu svrhu kompenzacije za troškove na osnovu plaćanja kamata za depozite i kreditne linije iz kojih se finansira i prati ročnu uskladjenost plasmana sa izvorima (pasivom, depozitima i pozajmicama).

Rizik likvidnosti se ogleda u nemogućnosti Banke da se obezbijede sredstva na tržištu za finansiranje aktivnosti pod istim ili sličnim uslovima, kao i da proda plasmane pod istim ili sličnim uslovima. Banka se štiti od toga, nastojanjem maksimalnog uskladjivanja pozicija plasmana sa izvorima i smanjenjem ročnih gap-ova. Novi plasmani prate spread-om nove cijene izvora. Transakcioni troškovi nabavke kreditnih linija, depozita i prodaje plasmana se kompenzuju naknadama i praćenjem istih na aktivnoj strani bilansa Banke.

Zaštita od deviznog kursa se vrši valutnom uskladjenošću plasmana sa izvorima i pokušajem da Banka ima neto otvorenu deviznu poziciju na što manjem nivou. Na taj način promjene deviznog kursa se ne odražavaju na bilans uspjeha. Takođe, Banka sagledava valutu klijenta u kojoj isti posluje i ima cash flow, pa takvim klijentima odobrava valutne plasmane ili vrši investiranja.

Postoje mnogi eksterni faktori i makroekonomski činioci koji se ne mogu predvidjeti i vidjeti u sadašnjem trenutku. Ovdje su uključeni i politički rizik da dužnici neće biti u mogućnosti da redovno servisiraju svoje obaveze, tu su i regulatorni rizik, transferi kapitala, prirodne katastrofe, korporativna restruktuiranja, kupovine, spajanja, akvizicije, itd. Banka prati rejtinge zemalja i raspoložive informacije i pokušava da drži rizik koncentracije na pojedine zemlje, proizvode, klijente, itd, u okviru limita koji ne mogu ugroziti opstanak i poslovanje Banke.

Operativne rizike, Banka smanjuje što većim stepenom automatizacije, procedura, duplih kontrola, edukacijom internih revizija kao i cjelokupnim sistemom internih kontrola.

V ULAGANJA U CILJU ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE

U okviru svojih kontinuiranih napora da postigne održiviji poslovni model, Banka nastavlja sa implementacijom aktivnosti koje podržavaju zaštitu životne sredine, što predstavlja ključnu komponentu njenog strateškog zaokreta. Cilj Banke je da postane regionalni lider u pogledu stalne posvećenosti pozitivnom uticaju na okolinu i zajednicu.

Kao značajan partner preduzetnicima i široj društvenoj zajednici, Banka prepoznaje svoju odgovornost da vodi i podržava zajednicu u nastojanjima koja su usmjerena ka održivosti. Kontinuirano se posvećuje proširenju svojih usluga, njihovoj digitalizaciji kao i unapređenju sistema podrške za klijente, nastojeći da obezbijedi kvalitetnu i odgovornu poslovnu praksu.

Kao prva banka u Crnoj Gori koja je potpisala principe odgovornog bankarstva Ujedinjenih nacija još 2021. godine, Banka je ostvarila značajan napredak tokom 2024. godine u procesu usklađivanja svog poslovanja sa globalnim ciljevima održivosti. Namjera Banke je da postavi visoke etičke standarde kao i primjere dobre i održive poslovne prakse i time inspiriše druge institucije u regionu da slijede ovaj pozitivan primjer.

Takođe, Banka je prepoznata kao prva crnogorska banka koja je objavila izvještaj o održivosti i izvršila procjenu materijalne značajnosti svojih poslovnih segmenata, čime potvrđuje svoju posvećenost transparentnosti i odgovornom poslovanju. Za 2024. godinu u pripremi je drugi po redu izvještaj o Održivosti i uticaju. Takođe, u pomenutom periodu, Banka je nastavila svoje aktivnosti u cilju pozitivnog uticaja na sredinu (koje će svoje mjesto naći u Izveštaju o održivosti i uticaju za 2024. godinu), a među kojima su: pridruživanje još dvije filijale Banke zelenom paketu EPCG kojim se obezbjeđuje 100% održivi izvori električne energije za predmetne ekspoziture, zatim osmišljavanje prvih zelenih proizvoda, ulaganje u zelene obveznice, veliki broj akcija u cilju ulaganja u okolinu ali i doprinos osnaživanju prava žena, njihovoj promociji u okviru same Banke, podsticanju na zdrav balans između posla i privatnog života kao i edukaciji svih zaposlenih. Navedene su samo neke od ključnih aktivnosti kojim je Banka konkretizovala svoju namjeru ulaganja u svoju zajednicu, okolinu i stejkholdere.

Iako su postignuti značajni koraci, Banka je svjesna da se proces stalnog unapređenja nastavlja. Cilj je razviti sveobuhvatan okvir za mjerenje uticaja Banke na životnu sredinu i društvo, sa ciljem postavljanja pozitivnog primjera.

U Banci prepoznajemo značaj održivog razvoja, sa posebnim fokusom na očuvanje životne sredine i dobrobit zajednice u kojoj poslujemo. Integracija principa zaštite životne sredine, društva i upravljanja nije opcija, već imperativ odgovornog poslovanja.

VI PLANIRANI BUDUĆI RAZVOJ

Tokom 2024. godine se nastavila nepovoljna geopolitička situacija, kao i dalja borba protiv inflacije. Prognoze svjetskog ekonomskog rasta i dalje nisu baš sjajne, što navodi na očekivanja da će i u 2025. godini rast biti spor i neizvjestan.

Prateći trendove kretanja opštih makroekonomskih pokazatelja globalne ekonomije, ali i crnogorske ekonomije, Banka svoju razvojnu orijentaciju usmjerava i dalje na podizanje kvaliteta usluge svojim klijentima u svim oblastima poslovanja, uz očuvanje postojećih vrijednosti, što i dalje podrazumijeva da Banka i u narednom periodu drži fokus na:

- kontinuiranom inoviranju postojećih tehničkih rješenja u upotrebi digitalnih servisa Banke, kako bi povećala dostupnost i kvalitet proizvoda i usluga;
- jačanju unutrašnjih kapaciteta kroz kontinuirane edukacije zaposlenih, otvaranje novih i inoviranje postojećih poslovnih jedinica;
- kontinuiranom praćenju i unapređivanju sistema internih kontrola na svim nivoima poslovanja radi obezbjeđivanja i održavanja kvaliteta poslovanja na visokom nivou, pokretanja inicijativa za rast prihoda i optimizaciju operativne efikasnosti;

a sve u cilju zadovoljenja svih stejkholdera Banke.

Edukacija i razvoj zaposlenih ostaje jedna od osnovnih stavki u budućem period, kojoj će se i u toku 2025.godini posvetiti pažnja.

I tokom 2025.godine, Banka će nastaviti da sprovodi aktivnosti u cilju usklađivanja sa kompleksnom regulativom, harmonizovanom sa standardima EU, ali i da pruža podršku društvenoj zajednici u različitim oblastima – obrazovanju, kulturi, zdravstvu, čime će doprinositi društvenom i ekonomskom napretku.

VII ISTRAŽIVANJA, RAZVOJ I ULAGANJA U OBRAZOVANJE ZAPOSLENIH

U ovom segmentu poslovanja Banka je nastavila sa promovisanjem i aktivnostima na afirmaciji aktuelnih vrijednosti.

Banka kontinuirano prati i učestvuje u istraživanjima tržišta, kao i analizama koje objavljuju renomirane agencije, tako da pribavljene podatke koristi za pozicioniranje brenda.

Ključni elementi uspješnosti i naše organizacione kulture zasnivaju se na znanjima, vještinama i posvećenosti naših zaposlenih. Stoga, Banka kontinuirano planira razvoj i unapređenje vještina zaposlenih, kako organizovanjem edukacija, uz pomoć iskusnih, kompetentnih zaposlenih, tako i angažovanjem renomiranih inostranih konsultanata/konsultantskih firmi, specijalizovanih za upravljanje ljudskim resursima.

Osobito smatramo važnim da naglasimo specijalističke edukativne seminare namijenjene našem prodajnom osoblju, odnosno zaposlenima koji su na pozicijama gdje se najčešće ostvaruje komunikacija sa klijentima, a sa ciljem unapređenja njihovih vještina komunikacije, stilova prilagođenih različitim fazama te komunikacije, kao i dalje razvijanje vještina razumijevanja potreba klijenata, a u najboljem njihovom interesu. Dodatno, Banka je privržena konceptu kontinuiranog razvoja zaposlenih na menadžerskim pozicijama, pa angažuje eksterne konsultantske timove, za unapređenje njihovih vještina, saglasno savremenim standardima.

Tokom 2024. godine, organizovani su interni seminari i obuke kao što su:

- Fišing, Sajber prijetnje – odbrani se znanjem, Politika čistog stola i ekrana, Bezbjednost informacija, Razgovor sa klijentom - Smjernice, Upravljanje incidentima, Interna komunikacija, Povratna informacija i mnoge druge.

Osim navedenog zaposleni Banke pohađali su brojne eksterne seminare i obuke, te imali priliku da se sertifikuju za oblasti njihovog interesovanja i na taj način dodatno doprinesu kvalitetu usluga koje Banka pruža zajednici u kojoj posluje, odnosno svojim klijentima.

Ove aktivnosti predstavljaju ključne korake ka unapređenju profesionalnih vještina zaposlenih, sa ciljem postizanja većeg nivoa efikasnosti i usklađenosti sa industrijskim standardima.

VIII OTKUP SOPSTVENIH AKCIJA

Tokom 2024. godine Banka nije otkupljivala sopstvene akcije.

IX FINANSIJSKI INSTRUMENTI OD ZNAČAJA ZA PROCJENU FINANSIJSKOG POLOŽAJA I USPJEŠNOSTI POSLOVANJA BANKE

Od finansijskih instrumenata koje je Banka koristila, a koji su od značaja za procjenu finansijskog položaja i uspješnosti poslovanja i za utvrđivanje aktive, pasive, finansijskog stanja i dobiti ili gubitaka izdvajaju se dvije serije subordinisanih obveznica koje je Banka izdala 2019 i 2021. godine, a koje su pozitivno uticale na povećanje dugoročnih izvora finansiranja i učvršćenja pokazatelja kapitalne adekvatnosti Banke. Dospijeće navedenih instrumenata je Januar 2026. godine, odnosno Januar 2028. godine.

X MREŽA POSLOVNIH JEDINICA BANKE

Mreža poslovnih jedinica Banke obuhvata filijale i ekspoziture:

Filijala Podgorica

Adresa: Ul. slobode br. 91

Tel: +382 19905

E-mail: filijala.podgorica@hb.co.me

Filijala Nikšić

Adresa: Trg Save Kovačevića bb

Tel: +382 19905

E-mail: filijala.niksic@hb.co.me

Filijala Bar

Adresa: Ul. Maršala Tita bb

Tel: +382 19905

E-mail: filijala.bar@hb.co.me

Filijala Budva

Adresa: Mediteranska bb

Tel: +382 19905

E-mail: filijala.budva@hb.co.me

Filijala Kotor

Adresa: SC Kamelija, Trg M. Petrovića bb

Tel: +382 19905

E-mail: filijala.kotor@hb.co.me

Filijala Herceg Novi

Adresa: Trgt Nikole Đurkovića bb

Tel: +382 19905

E-mail: filijala.hercegnovi@hb.co.me

Filijala Bijelo Polje

Adresa: Ul. Slobode bb

Tel: +382 19905

E-mail: filijala.bijelopolje@hb.co.me

Filijala Berane

Adresa: Ul. Mojsija Zečevića bb

Tel: +382 19905

E-mail: filijala.berane@hb.co.me

Filijala Ulcinj

Adresa: Bul. Semi Fraseri bb

Tel: +382 19905

E-mail: filijala.ulcinj@hb.co.me

Filijala Danilovgrad

Adresa: Baja Sekulića br. 8

Tel: +382 19905

E-mail: filijala.danilovgrad@hb.co.me

Filijala Herceg Novi

Adresa: Bijela bb

Tel: +382 19905

E-mail: filijala.hercegnovi@hb.co.me

Filijala Herceg Novi

Adresa: Kompleks PORTONovi, Donje naselje 04

Tel: +382 19905

E-mail: filijala.hercegnovi@hb.co.me

Filijala Žabljak

Adresa: Narodnih heroja bb

Tel: +382 19905

E-mail: ekspozitura.zabljak@hb.co.me

Filijala Podgorica

Adresa: Ul. Josipa Broza Tita br. 67

Tel: +382 19905

E-mail: ekspozitura.centrala@hb.co.me

Filijala Podgorica

Adresa: Bul. Svetog Petra Cetinjskog br.130

Tel: +382 19905

E-mail: ekspozitura.podgorica1@hb.co.me

Filijala Podgorica

Adresa: Ul. Đoka Miraševića M3

Tel: +382 19905

E-mail: ekspozitura.podgorica2@hb.co.me

Ekspozitura Podgorica

Adresa: Cetinjski put bb, Donja Gorica

Tel: +382 19905

E-mail: ekspozitura.podgorica3@hb.co.me

Ekspozitura Podgorica

Adresa: Cetinjski put bb Shopping mol

BIG FASHION

Tel: +382 19905

E-mail: filijala.podgorica@hb.co.me

Filijala Cetinje

Adresa: Ul. Bajova br. 74

Tel: +382 19905

E-mail: ekspozitura.cetinje@hb.co.me

Filijala Tivat

Adresa: Ul. 21. Novembra br. 21

Tel: +382 19905

E-mail: ekspozitura.tivat@hb.co.me

Filijala Tivat – Porto Montenegro

Adresa: Porto Montenegro, zgrada Teuta, Obala bb

Tel: +382 19905

E-mail: ekspozitura.porto.montenegro@hb.co.me

Filijala Gusinje

Adresa: Čaršijska bb

Tel: +382 19905

E-mail: filijala.gusinje@hb.co.me

3

FINANSIJSKI
IZVJEŠTAJI I
POKAZATELJI

XI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI I POKAZATELJI

BILANS STANJA

na dan 31. decembra 2024. godine (u '000 EUR)

R. br.	SREDSTVA	31-Dec-2024	31-Dec-2023
1.	Novčana sredstva i računi depozita kod centralnih banaka	274,038	224,223
2.	Finansijska sredstva po amortizovanoj vrijednosti	792,966	674,299
2.a.	Kredit i potraživanja od banaka	118,561	77,265
2.b.	Kredit i potraživanja od klijenata	269,565	248,411
2.c.	Hartije od vrijednosti	401,517	345,861
2.d.	Ostala finansijska sredstva	3,323	2,762
3.	Finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	6,817	6,368
3.a.	Kredit i potraživanja od banaka	-	-
3.b.	Kredit i potraživanja od klijenata	-	-
3.c.	Hartije od vrijednosti	6,817	6,368
3.d.	Ostala finansijska sredstva	-	-
4.	Finansijska sredstva koja se drže radi trgovanja	-	-
5.	Finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, koja se ne drže radi trgovanja	-	-
6.	Derivati koji se drže zbog zaštite od rizika	-	-
7.	Promjene u fer vrijednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika	-	-
8.	Investicije u pridružena društva, zavisna društva i zajedničke poduhvate po metodi kapitala	-	-
9.	Investicione nekretnine	-	-
10.	Nekretnine, postrojenja i oprema	10,403	9,129
11.	Nematerijalna sredstva	2,770	2,306
12.	Tekuća poreska sredstva	-	-
13.	Odložena poreska sredstva	23	43
14.	Stalna sredstva namijenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	-	-
15.	Ostala sredstva	4,785	5,037
16.	UKUPNA SREDSTVA:	1,091,801	921,405

	OBAVEZE		
17.	Finansijske obaveze koje se iskazuju po amortizovanoj vrijednosti	952,501	803,438
17.a.	Depoziti banaka i centralnih banaka	36,195	2,415
17.b.	Depoziti klijenata	897,102	788,852
17.c.	Kreditni banaka i centralnih banaka	4,500	-
17.d.	Kreditni klijenata koji nijesu banke	14,257	11,928
17.e.	Hartije od vrijednosti	-	-
17.f.	Ostale finansijske obaveze	447	243
18.	Finansijske obaveze koje se drže radi trgovanja	-	-
19.	Finansijske obaveze kojima se ne trguje i koje se vrednuju po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	-	-
20.	Derivatne finansijske obaveze kao instrument zaštite	-	-
21.	Promjene fer vrijednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika	-	-
22.	Rezerve	1,542	924
23.	Obaveze po osnovu sredstava namijenjenih prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	-	-
24.	Tekuće poreske obaveze	3,507	2,233
25.	Odložene poreske obaveze	72	15
26.	Ostale obaveze	26,917	26,381
27.	Subordinisani dug	13,271	13,261
28.	UKUPNE OBAVEZE:	997,810	846,252
	KAPITAL		
29.	Akcijski kapital	52,362	52,362
30.	Emisione premije	-	-
31.	Neraspoređena dobit	22,614	10,383
32.	Dobit/gubitak tekuće godine	18,461	12,257
33.	Ostale rezerve	554	151
34.	Interesi bez kontrolnog uticaja u kapitalu	-	-
35.	UKUPAN KAPITAL: (29. do 34.)	93,991	75,153
36.	UKUPNI KAPITAL I OBAVEZE: (28. + 35.)	1,091,801	921,405

BILANS USPJEHA

od 1. januara do 31. decembra 2024. godine (u '000 EUR)

R. br.	POZICIJA	31.12.2024 cum.	31.12.2023 cum.
1.	Prihodi od kamata i slični prihodi	32,150	24,383
2.	Prihodi od kamata na obezvrjeđene plasmane	790	902
3.	Rashodi od kamata i slični rashodi	2,096	2,169
I.	NETO PRIHODI OD KAMATA (1 + 2 - 3)	30,844	23,117
4.	Prihodi od naknada i provizija	32,226	28,997
5.	Rashodi naknada i provizija	18,670	17,334
II.	NETO PRIHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA (4 - 5)	13,556	11,664
6.	Neto dobitak / gubitak usled prestanka priznavanja finansijske instrumenata koji se ne vrednuju po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	-171	-41
7.	Neto dobitak/gubitak po osnovu finansijskih instrumenata koji se drže radi trgovanja	2,521	901
8.	Neto dobitak / gubitak od finansijskih instrumenata iskazanih po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, a koji se ne drže radi trgovanja	-	-
9.	Promjena fer vrijednosti u računovodstvu zaštite od rizika (hedžing)	-	-
10.	Neto gubici/dobici od kursnih razlika	1,271	1,244
11.	Neto dobitak/gubitak po osnovu prestanka priznavanja ostale imovine	208	273
12.	Ostali prihodi	171	135
13.	Troškovi zaposlenih	8,636	7,040
14.	Troškovi amortizacije	2,979	2,572
15.	Opšti i administrativni troškovi	12,596	9,310
16.	Neto dobiti/gubici po osnovu modifikacije i reklasifikacije finansijskih instrumenata	-	-
17.	Neto prihodi/rashodi po osnovu obezvređenja finansijskih instrumenata koji se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspjeha	1,993	3,561
18.	Troškovi rezervisanja	-64	148
19.	Ostali rashodi	144	129
III.	DOBITAK/GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA: I+II+6+7+8+9+10+11+12-13-14-15+16-17-18-19	22,116	14,533
21.	Porez na dobit	3,655	2,276
22.	NETO PROFIT/GUBITAK (III - 21)	18,461	12,257

Račun dobiti i gubitka

Banka je u 2024. godini ostvarila dobit u neto iznosu 18.461 miliona EUR. Prihodi od kamata u odnosu na prethodnu godinu veći su za 30,27% i iznose 32.940 miliona EUR, što je posljedica ulaganja u hartija od vrijednosti i povećanja kreditne aktivnosti klijenata. Prihodi od naknada u odnosu na prethodnu godinu veći su za 11,14% i iznose 32.226 miliona EUR. Rast prihoda od naknada se najvećim dijelom odnosi na porast prihoda od naknada vezanih za kartično poslovanje, platni promet i vanbilanse poslove. Neto prihodi od naknada iznose 31,92% neto prihoda iz redovnog poslovanja Banke.

Ostali prihodi u odnosu na prethodnu godinu veći su za 59,22% i iznose 4.001 miliona EUR.

Troškovi redovnog poslovanja, uključujući amortizaciju, iznose 24.356 miliona EUR i veći su za 27,85% u odnosu na prethodnu godinu. Povećanje troškova posljedica je povećanih aktivnosti Banke koje se odnose na razvoj poslovne mreže, broja zaposlenih, kao i ostalih troškova koji prate poslovanje Banke.

Kapital

Ukupan kapital Banke na dan 31.12.2024. iznosi 93.991 miliona EUR. U odnosu na prethodnu godinu, kapital je povećan za 25,07%. Na dan 31. decembar 2024. godine nominalna vrijednost akcionarskog kapitala iznosi 52.362 miliona EUR. U vlasničkoj strukturi Banke strana pravna i fizička lica učestvuju sa 81% akcijskog kapitala, dok je preostali akcijski kapital u vlasništvu domaćih pravnih i fizičkih lica.

Pokazatelji

Pozicija Banke u crnogorskom bankarskom sistemu na osnovu poslednjih, javno poznatih, podataka o finansijskim izvještajima svih banaka u Crnoj Gori na 31.12.2024.godine:

BILANSNE KATEGORIJE	HB	CG SISTEM	% učešće HB u CG sistemu	Rang HB u CG sistemu
	(' 000 000 EUR)			
Hartije od vrijednosti	408	1.322	31%	1
Kredit i potraživanja od banaka i clijenata	388	4.508	9%	4
Depoziti banaka i clijenata	933	5.848	16%	2
Ukupan kapital	94	895	11%	4
Bilansna suma	1.092	7.251	15%	2
Neto prihodi od kamata	31	275	11%	4
Neto prihodi od naknada i provizija	14	67	21%	2
Neto profit	18	161	11%	3

Finansijski pokazatelji poslovanja Banke na 31.12.2024.godine:

- ROAA – 1,83%
- ROAE – 21,83%

UPRAVNI ODBOR

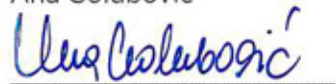
Članica Upravnog odbora

Jelena Vuletić

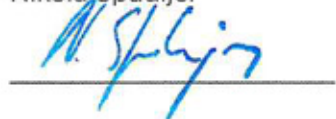
Članica Upravnog odbora

Ana Golubović

Član Upravnog odbora

Nikola Špačijer

Članica Upravnog odbora

Nataša Lakić

Predsjednik Upravnog odbora

Esad Zaimović

